

ของของสงฆ์

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบปัญหาธรรม วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันเกิดจากกรรมหมดละ เพราะว่าพอกรรมเราสร้างมา มันมีในพระไตรปิฎก มันมี ๒ คนตายเขาสร้างบุญกันมา เขาเป็นนายพรานล่าสัตว์นี้แหละ แล้วก็ไปเป็นเศรษฐีเป็น นายพรานล่าสัตว์ ทำบุญด้วยกันมา พอมาเกิดอีกชาติหนึ่ง ผู้ชายไปเกิดอยู่ในป่า ผู้หญิงมาเกิด เป็นลูกมหาเศรษฐี มีปราสาท ๗ ชั้น ที่นี้บนยอด ๗ ชั้นก็อยู่ข้างบน อันนี้ผู้หญิง เป็นลูก เศรษฐีนะ ไปเห็นนายพรานเขาล่าสัตว์ สมัยโบราณนะ เขาก็เอาของมาขายในเมืองไง เห็น แล้วก็เฉยๆ นะ ไม่ได้พูดกัน ไม่ได้อะไรทั้งสิ้นนะ แต่ถึงเวลาไปนะ ไปคัดกรอบเขาข้างหน้า เลยขอไปด้วย ก็หนีออกจากบ้านตามผู้ชายไป

ตามผู้ชายไปเพราะอะไร พอสุดท้ายแล้วมันก็ไปทุกข์ไปยากกันไง สุดท้ายแล้ว กลับไปพบพระพุทธเจ้านะ สำเร็จหมดเลย สำเร็จทั้งคู่เลย แต่สำเร็จทั้งคู่แล้วทำไมเป็นอย่าง นั้นละ เขาถามพระพุทธเจ้าว่าทำไมเป็นอย่างนั้น การเป็นอย่างนั้น เพราะที่มานี่ไง การเกิด นะ การเกิดมันต้องมีเวรมีกรรมต่อกัน ถ้าไม่มีเวรมีกรรมต่อกันนะแล้วทำไม เราจะพูดนะ พูดแบบเป็นวิทยาศาสตร์เลย ๒ คนสามีภรรยาถ้ามีเพศสัมพันธ์กันก็ต้องมีลูกใช่ไหม เพราะ จิตมันไปเกิดอยู่ในไข่ แล้วพอมีเพศสัมพันธ์ แต่คนเป็นหมันทำไมมันไม่มีละ ก็เขามี เพศสัมพันธ์ทำไมเขาไม่มีลูกละ ทำไมจิตมันไม่มาเกิดละ

เพราะในปัจจุบันนี้ แต่ถ้าเป็นเมื่อก่อนนะ ถ้าเราเป็นหมันหรือเรามีลูกยาก คือว่าเราก็ ต้องทุกข์ไป แต่เดี๋ยวนี้นะหมอนันทำได้แล้ว มันทำก็ฟิให้มันนะ นี่ไง กรรมมันช้อนมาอีก ชั้นหนึ่ง

คณะโยม : กรรมพัฒนาขึ้น

คณะโยม : ใช่ ถ้าเป็นเมื่อก่อนมันจะมีหรือไม่มี มันก็เป็นไปตามธรรมชาติ ตอนนี้อย่า
วิทยาศาสตร์เจริญขึ้นมา มันร้อนมาอีกชั้นหนึ่งแล้ว

คณะโยม : แต่ก็ยังมีบางคู่ที่ทำแล้วก็ยังไม่ได้

หลวงพ่ : ไม่ได้ เราจะพูดตรงนี้ไง เพราะว่าการทำงานขนาดหมอที่ว่าเก่งๆ แล้ว ยัง
ทำก็ไม่ได้ไม่ถึง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่ทำได้ร้อยทั้งร้อยนะ แล้วบางคนทำแล้วทำอีกก็ไม่ได้
แล้วอย่างไอ้โคลนนิ่งยิ่งแล้วใหญ่เลย เพราะโคลนนิ่งไม่ใช่ว่าทำ ๑๐๐ ครั้งจะเกิด ๑๐๐ ครั้ง
จะเป็นชีวิต ๑๐๐ ครั้ง ไม่มีทาง เพราะตรงนี้ไง ตรงที่มีปฏิสนธิจิตนี้ไง ไอ้ตัวจิตนั้นมันมาเกิด
เป็นคนไม่ได้หรอก

คณะโยม : ไอ้พวกที่เป็นหมันนี้ ก็ไม่มีกรรมพันธุ์ต่อกัน

หลวงพ่ : มี ไม่มีที่ไม่ต่อกันหรอก เพราะอะไรรู้ไหม ไม่มีในชาตินี้นะ แต่ชาติที่แล้ว
และชาติต่อไปละ

คณะโยม : อ้อ ยังตามมาไม่ทัน

หลวงพ่ : ใช่ เพราะว่าอะไร เพราะเรายังไม่จบ เพราะจิตนี้มันต้องเกิดต้องตายอีกใช่
ไหม พอชาตินี้มันเป็นอย่างนี้ แล้วชาติต่อไปละ

คณะโยม : แต่ก็เป็นการสร้างกรรมน้อยลง

หลวงพ่ : คำว่าอย่างนี้ก็ไม่ถูก ไอ้การเกิดมีลูกมันกรณีหนึ่งนะ คนที่ไม่มีลูก ถ้าเป็นคน
ดีก็ดีสุดยอดเลย คนที่ไม่มีลูกถ้าเป็นคนเลวก็เลวสุดยอดเลย กรรมมันอยู่ที่ความดีความเลวใน
ใจอันนั้น มันไม่ใช่อยู่ที่การมีลูกหรือไม่มีลูก ทีนี้การมีลูกมันก็เป็นกรรมที่ทุกข์เพิ่มมากขึ้น
เพราะเป็นห่วงเป็นอาลัยอาวรณ์ใช่ไหม แต่ถ้าไม่มีลูกก็ทุกข์อีกอันหนึ่ง ทุกข์ว่าเขาไม่รักแล้ว
ไม่มี ไอ้โฮ โทษนะ แล้วยังเป็นตระกูลของคนจีน ถ้าเราไม่มีจะทำยังไง

คณะโยม : แล้วอย่างคนจีนที่เขาไม่มีคู่ เขาก็จะคิดว่าแก่ตัวแล้วจะทำยังไง

หลวงพ่ : แก่ตัวจะไปทำยังไง พูดถึงคนแก่ตัวแล้ว ถ้าเราประกอบอาชีพของเราแล้ว เรามีตั้งคณะสหายมากมาย มีตั้งค้อย่างเดี๋ยวนี้นี้แหละจะทำอะไรก็ได้ ถ้าไม่มีตั้งคณะอยู่ที่นี่ ถ้าเป็นคนมีบุญกุศลคนเขาก็ดูแลได้นะ อย่างเช่นเราเห็นเราเมตตาไหม บางทีเราเห็นแล้วเราถูกใจนะ พอถูกใจเราอยากจะดูแลคนนี่

แต่บางคนนะคนแก่ที่เขาอยากอยู่คนเดียวก็มี คนแก่มีหลายประเภทนะ เพราะเรานั่งอยู่ตรงนี้เหมือนกับ เราฟังปัญหาเขาเยอะ คนแก่บางคนเท่านั้นนะ ส่วนใหญ่แล้วเหงา ส่วนใหญ่แล้วคุยกับคนแก่ก็คุยแต่เรื่องประวัติศาสตร์ คนแก่ชอบคุยเรื่องอดีต อันนี้คนแก่คนคุย แต่ถ้าคนแก่เขามีหลักมีเกณฑ์ของเขา เขาก็อยากอยู่ภavanaของเขา เขาก็อยากอยู่สงบเหมือนกัน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะยัง ใจก็แล้วแต่ทุกคนยังมีกิเลส

พอมีกิเลส มีความรู้สึก กิเลสตัวที่ละเอียดอ่อนที่สุดคือตัวอภิชฌาอารมณ์ กลัวพลัดพราก ไอ้ตัวอภิชฌาอารมณ์เฉยๆ นะ แต่พอออกมาเป็นโทษแล้ว เป็นโมหะแล้ว แต่อภิชฌาอารมณ์นี้มันเป็นตัวของมันเอง ใจ คราวนี้เรามีพร้อมทุกอย่างแล้ว เราไม่มีโทษ เราไม่มีโมหะ เรามีเงินทอง เรามีคนดูแล เรามีทุกอย่างพร้อมหมดเลยนะ ทุกข์ไหม? ทุกข์ "ไม่มีทางหรรอก ทุกอย่างเพียบพร้อมหมดเลยนะ แต่ใจเรานะ เราคุมใจเราไม่ได้ ใจเรานะ ถ้ายังมีทุกอย่างพร้อมนะ กูต้องไปแล้ว กูต้องจากพลัดพรากแล้ว เป็นห่วงคนนู้นคนนี่ เรามีลูกศิษย์เยอะนะ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ไปแล้ว

คณะโยม : ยิ่งร้ายยิ่งกลัวตาย

หลวงพ่ : ใจ พอเริ่มเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ห่วงเขา เป็นห่วงคนนู้นเป็นห่วงคนนี่เป็นห่วงไปหมดเลย จะถามหาคนนั้นไปหมดล่ะ แต่พอมันใกล้ตัวเข้ามา เริ่มไม่ถามแล้ว

คณะโยม : เริ่มห่วงตัวเอง

หลวงพ่ : ใช่ เพราะจิตนะพอมันกระชับเข้ามานะ มันจะเริ่มห้วงตัวเอง แต่ถ้าอย่างพวกเรานี้ อย่างเช่น เราเป็นคนปกติร่างกายเราสมบูรณ์ เราจะคิดไปเรื่อยแปดเลย แต่พอเราเจ็บไข้ได้ป่วย เราจะคิดถึงตัวเราแล้ว ถ้าจิตมันยังเคลื่อนไหวได้นะ มันจะห้วงคนโน้นคนนี้ไปหมด เพราะตัวมันเองมันสบายอยู่ไง แต่พอตัวมันเอง เหมือนเราถ้าไม่มีแผล ไม่มีอะไร ไม่รู้สึกตัว ยังไม่เจ็บหรืออก แต่พอมันมีแผลนี้ถูกเจ็บแล้ว จิตก็เหมือนกัน พอถึงใกล้ที่สุดเข้ามาแล้ว ไม่ถามถึงใครแล้ว ถามถึงตัวเองแล้ว

คณะโยม : แล้วอย่างคนป่วยที่เขารักษา จิตเขาไปอยู่กับการ.. เวลาจะตายจิตเขาก็ไปอยู่กับตรงนั้น

หลวงพ่ : ใช่ ฮี.. ถ้ามันทรมาณนี่นะ ถ้าคนมีสติปัญญาแล้วถ้าเห็นโทษของมัน เราจะกุมใจเราได้ พอกุมใจเราได้ขึ้นมา มันจะเบื่อน่ายกับชีวิตนะ ถ้าเกิดแบบนี้มันก็เป็นบุญกุศลนะ มันต้องดูว่าไอ้การทรมาณนี่มันเป็นสภาพแวดล้อม คือว่า เราเจ็บไข้ได้ป่วยเพราะการดำรงชีพของเราทะเลาะ ถ้าเราดำรงชีวิตดี เรารักษาร่างกายเราดี ความเจ็บไข้ได้ป่วยจะน้อยลง ถ้าคนใช้ชีวิตแบบสำมะเลเทเมา ตัวเองจะเจ็บไข้ด้วยป่วยมาก นี่พูดถึงการเจ็บไข้ได้ป่วยนะ

ถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วย แล้วถ้ามันมีสติสัมปชัญญะ มันจะนึกถึงตรงนี้ไง เพราะพอนึกถึงตรงนี้ทุกคนมีค่าเท่ากัน ทุกคนเกิดมามีร่างกายและจิตใจเหมือนกัน แต่การใช้ชีวิตของแต่ละคนมันไม่เท่ากัน อันนี้โรคนะ พระพุทธเจ้าบอกโรค ๓ ชนิด ชนิดหนึ่งคือมันเสื่อมสภาพโดยธรรมชาติ ทุกคนเกิดมามีโรคประจำตัวคือ โรคชรา ไม่เป็นไรเลยนะ ตายเพราะโรคชรา โรคชรานี้เป็นโรคธรรมชาติเลย มันมีอยู่ กับ โรคกรรม และ โรคอุปาทาน

ในการเป็นโรคของคนมีอยู่ ๓ อย่าง โรคกรรมนี่นะคือว่า มันเป็นกรรม เป็นการกระทำมา อย่างเช่นหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบนี่นะเวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ลูกศิษย์นี้รักมากนะ เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วย เอายาคลายเส้น ยาอะไร จะให้ท่านฉันท่านไม่ยอมฉันท่านบอกท่านไม่ฉันท่านเป็นกรรมของท่าน ทีนี้ลูกศิษย์ก็รักนะ ก็เอายายัดเข้าไปในกัณฑ์เพื่อให้ท่าน

นั้น แล้วท่านนั้นนะ ท่านไปขบโคนยานะบ้านทิ้งเลย แล้วท่านบอกว่าไม่หายหรือเป็นโรคกรรม กรรมเพราะอะไร นี่ไงโรครกรรม

ท่านบอกว่าตอนท่านเด็กๆ นี่ท่านพูดเองนะ ตอนท่านเด็กๆ สมัยอยู่อีสาน ก็หาทุ่งหอยปูปลา ที่นี้พอได้ปูมา ปูมันจะเดินหนีง ก็หักขามัน เพื่อไม่ให้มันหนี

คณะโยม : ให้ผลเร็วภายในชาติเดียว

หลวงพ่ : ให้ผลเร็วหรือให้ผลช้ามันอยู่ที่ว่า เพราะถ้าให้ผลเร็วแสดงว่าท่าน เพราะหลวงปู่ชอบนี่เผลมาเป็นพระธาตุแล้ว หลวงปู่ชอบเป็นพระอรหันต์แล้ว นี่พระอรหันต์เห็นใหม่ พระอรหันต์ถ้าไม่มาตรงนี้ก็จบกันแล้ว คือโอกาสก็ใช่ ชีวิตเรา บางอย่างมันมาไวมาช้า ถ้าไม่มาช้ามันก็ไปอีก แต่ที่นี้ถ้าพูดถึงกรรมพวกนี้เขาจะเห็นว่ามาร พญามารมันรู้นะ

คณะโยม : ผมไม่ค่อยกล้าถามละเอียด เพราะว่าตอนสมัยเด็กๆ ผมเป็นคนที่ชอบตีหนู ตีหนูอาจารย์ ตีแล้วต้องตีหัว ยิงหนังสติง เด็กบ้านนอก ยิงหนังสติงก็ยิงหัว เพราะธรรมชาติของหนูนี้ถ้ายิงโคนตัวมันก็ไม่ตาย ที่นี้ตอนนี่ผม...

หลวงพ่ : คิดได้แล้ว

คณะโยม : ผมเลิกทำปาณาติบาต ถือศีล ๕ มาหลายปีแล้วรับอาจารย์ ที่นี้ปัจจุบันมันชอบเป็นโรคปวดหัว ผมก็เคยคิดเหมือนกัน แต่ว่าก็ไม่ได้ไปเปรียบเทียบถึงขนาดครูบาอาจารย์

หลวงพ่ : อันนี้เรายกไว้เพราะอะไรรู้ไหม เพราะมันเป็นอดีตมาแล้ว อันนี้ยกไว้ แต่ที่นี้พอเราทำบุญก็ต้องอุทิศให้มัน อุทิศให้เขาให้หมดเลย มันมีอยู่ในกฎแห่งกรรมนะ มันมีหนูนี้แหละ มันโดนเผาตายไป แล้วมันอาฆาตเค้นมาก มันก็ไปรอที่ยมบาล รออยู่นั่น ที่นี้พอเจ้าของนาตายไป เจ้าของนาเป็นคนมีศีลมีธรรมมาก ทำแต่บุญนะ พอถึงเวลาตายไปแล้วเขาลงต่ำไม่ได้ใจ เขาต้องไปสวรรค์อย่างเดียว แล้วยมบาลเขายังตัดสินอยู่ ให้อูหนูนั่นมันไปประท้วงนะ มันไม่ยอมมันบอกว่ามันตายเพราะไอ้คนนี่ ชาวนาพอถึงเวลาเขาก็เผา

คณะโยม : ถึงหน้าเขา

หลวงพ่ : ทีนี้เขาบอกว่า ทำไมถึงไม่ยอมล่ะ เขาบอกว่าเขาตายเพราะคนๆ นี้ แล้วตายเพราะเหตุใดล่ะ ตายเพราะเผาแล้วเผาทำไมยังงี้ล่ะ ทีนี้คนๆ นี้เขาเป็นคนดีใจ เขาพูดอย่างนี้ ก่อนที่เขาจะเผานานะ คนนี้เป็นคนมีธรรมนะ แค่นี้ใจ แค่นี้มันพ้นกรรมได้นะ

ก่อนจะเผาเอาไม้เคาะ “ไปนะ ไปนะ จะเผา จะทำนานะ ไปนะ ไปนะ” แล้วก็เผา ถ้าไอ้หนูมันดีมันก็ไป ไอ้หนูมันแถมมันถือสิทธิ์ของมัน มันก็อยู่นั้นมันก็ตายไป พอตายไปมันก็แค้นใจไหม พอมันแค้นมันก็ไปรอที่นั่น นี่ในกฎแห่งกรรมนะ เป็นเรื่องของเขานะ เขาระลึกอดีตชาติได้ เขาเอาขึ้นมาพูดใจ ทีนี้พอถึงเวลา ถ้าไอ้หนูนี้แค้นนัก ทีนี้ยมบาลเขาก็ต้องตัดสิน ถ้าแค้นนัก แค้นจะเอาคืนใจไหม เอาคืนก็ได้ ไปเอากองฟางมา เขาก็เอากองฟางมาตั้งไว้ แล้วก็เอาวิญญาณของเจ้าของนาไปยืนบนนั้น แล้วก็ให้หนูเอาไม้เคาะ ไปนะ ไปนะ ไอ้เจ้าของนาก็ลงจากกองฟางนั้น แล้วก็ให้หนูมันจุด ก็หายกันไป เพราะว่าเจ้าของนาเขาทำอย่างนั้น

นี่ใจ นี่พูดถึงว่าเราอุทิศส่วนกุศล เพราะตอนนั้นเราทำ เราเข้าใจอะไรไม่ได้ เรื่องของกิเลสนี่นะ เวลาทำอะไรเราเข้าใจของเราไม่ได้นะ

คณะโยม : แล้วอย่างพวกแม่ค้าปลาที่เขายึดเป็นอาชีพ ถ้าทำบุญอุทิศส่วนกุศลแล้วจะได้ถึงไหม

หลวงพ่ : มันคนละกรณีกัน แม่ค้าปลานี่นะ เวลาเขาทำของเขา มันเป็นหน้าที่ของเขา เขาทובของเขา มันเป็นกรรมอยู่แล้ว อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่ทีนี้เรารู้ว่าเราทำกรรมมาเยอะ เราก็อยากจะผ่อนเห็นไหม เราก็ทำบุญของเราอุทิศส่วนกุศลกัน มันเป็นคนละส่วนกัน คนละส่วนกับตรงนี้

ตรงที่สมมุติว่าเราจะเป็นแม่ค้าขายปลา เราก็คิดก่อนว่าเราจะขายปลาไหม หรือเราจะทำอาชีพอื่นไหม มันมีสิทธิ์ที่จะเลือกตรงนี้ใจ แต่ถ้าเราจะเลือกขายปลา นี่ฟังนะ ถ้าเราเลือกขายปลา มันเป็นคนละส่วนของเรา เวลาเราจะทำ เราก็แผ่เมตตา เราไม่ได้ทำด้วยความตั้งใจ

คณะโยม : ไม่ได้โกรธแค้น

หลวงพ่ : ใช่ แต่ถ้าเราเป็นแม่ค้าปลา อันนี้ไอ้โฮเราจะได้ตั้ง เราพอใจ เราตีไปด้วยความพอใจ กรรมก็ต่างกันแล้ว เพราะตีไปด้วยความจงใจตั้งใจ ไอ้ความตั้งใจ เจตนาที่สำคัญมากนะ แต่อันนี้เราก็ต้องทำเหมือนกัน แต่ทำด้วยความจำเป็น ใจเราไม่ยอมทำ ที่นี้พ่ไม่อยากทำมันก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง นี่ใจเราถึงบอกมันเป็นเรื่องของกรรมไง

บางคนบอกว่าทำด้วยความไม่รู้มันก็ต้องไม่มีกรรมสิ ไอ้ทำด้วยความไม่รู้ เราไม่รู้เรื่องบุญกุศลไง เราก็ตั้งใจ เจตนา จงใจ พองใจอันนี้มันผูกมัดคนนะ บางคนบอกว่าที่ทำไปนี้ไม่รู้เลย เราเคยพูดอยู่ที่หนึ่ง บอกว่ามันมีอยู่ในพระไตรปิฎก อิกามันกินพริกในวัด แล้วมันก็ไปจีไว้ในป่า มันกินเม็ดพริกในอยู่ในท้องนก นกมันก็ไปจีไว้ในป่า แล้วพวกพรานมันไม่รู้มันก็ไปกินพริกต้นนั้น ไปกินของของสงฆ์

เขาบอกว่าเขาไม่รู้ว่ามันเป็นของของสงฆ์ได้ยังไง เอ็งจะรู้หรือไม่รู้ เอ็งปฏิเสธไม่ได้นะ เพราะมันอยู่ในป่า เราไม่รู้หรือว่ามันเป็นของสงฆ์หรือไม่เป็นของสงฆ์ แต่เพราะเราไม่รู้ใช่ไหม เราก็ทำได้เต็มที่แล้ว เด็กๆ มันถึงบอกว่า ศาสนาพุทธนี้ลำบากมากเลย เพราะเขาไม่รู้แล้วให้โทษเขาได้ยังไง ก็เขาไม่รู้ แต่เราบอกว่า ของของสงฆ์นี้มันเป็นเวรเป็นกรรมนะ มันต้องมีที่มาที่ไป ด้วยเวรกรรมของอิกามันไปกินแล้วมันจีทิ้งไว้ แล้วก็ไปเป็นเวรกรรมของนายพรานนั้นทำไมไปเจอพริกต้นนี้ล่ะ ทำไมไม่เจอพริกต้นอื่นล่ะ

เราบอกว่า อันนี้ของๆ สงฆ์ ถวายให้สงฆ์ ถ้าสงฆ์นะสงฆ์บอกว่า ของนี้อยู่โลกนี้เพราะของของสงฆ์มันเป็นของส่วนกลาง ของนี้เป็นของของสงฆ์ใช่ไหม เราทำให้มันเป็นของที่ควรแจกกันได้ พอบอกเป็นของของสงฆ์แล้วใช้อะไรไม่ได้เลย พอของของสงฆ์มาก็แข่งแข่งไปเลย ใช้อะไรไม่ได้เลย

ของของสงฆ์มาแล้วก็เป็นของของสงฆ์ แต่ของสงฆ์นี้เป็นของส่วนกลาง ถ้าเราไปใช้ประโยชน์ในสงฆ์ อย่างให้แต่พระเถระใช่ไหม หัวหน้าแบ่งกัน เอาผ้าไปนี้เจือจานกัน ใครขาดแคลนให้มาเอา เราทำของของสงฆ์ให้เป็นของควรแก่การใช้งาน การแจกกัน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมนั้นได้

คณะโยม : ก็คือการตั้งกฎเกณฑ์

หลวงพ่ : เขาเรียกอุปโลกน์ ไซ้ อย่างเช่นกฐิน เห็นไหม เป็นของของสงฆ์ ตั้งฆทานนี้ เป็นของของสงฆ์ ถ้าถวายตั้งฆทานเป็นของของสงฆ์ แล้วของของสงฆ์ถ้าบุคคลเอาไปใช้ เป็นเปรต พอเป็นของสงฆ์ปีบเราก็อุปโลกน์ เห็นไหม ของของสงฆ์นี้เป็นของของสงฆ์ ให้ แจกกันในหมู่สงฆ์

ฉะนั้น ของของสงฆ์หรือไม่ของของสงฆ์ มันเป็นวินัยกรรม มันเป็นเหมือนกฎหมาย ถ้าทำให้ถูกต้องมันจะถูกไปหมดเลย ฉะนั้นถ้ามันเป็นของของสงฆ์ ไม่ใช่ของของสงฆ์ แล้วมันจะศักดิ์สิทธิ์จะทำอะไร ไม่ได้เลย ของของสงฆ์ถ้าเราเอาไปใช้ผิดทาง เพราะเอาของ ส่วนสาธารณะไปเป็นของส่วนบุคคล ถ้าเอาของสาธารณะมาใช้กับชุมชนนั้นมันก็ต้อง

ฉะนั้น ที่ว่าเจตนาหรือไม่เจตนา อันนั้นมันอยู่ที่น้ำใจ ใจ หนึ่งอยู่ที่น้ำใจ อยู่ที่การ เลือก แต่ถ้าถามว่ามีกรรมไหม มีกรรมทุกอย่างเลย ดีด้วยเจตนาที่มีกรรม ดีด้วยไม่เจตนาที่มี กรรม มีกรรมทั้งนั้นละ แต่มากหรือน้อย ใจ กรรมมันไม่เท่ากัน

คณะโยม : มันก็กลับต่างกันไม่ได้อยู่แล้ว

หลวงพ่ : ไม่ได้ แต่ทำบุญกุศลนี้มันก็อีกเรื่องหนึ่ง เพราะเราทำอย่างนี้มา เพราะมันเป็น ทางเลือกใจ อย่างเช่น ชีวิตของเรามันจำเป็นต้องมาตรงนี้ ถ้าเรามีวุฒิภาวะ อย่างเช่นพระเจ้า เห็นไหม ทำไมเรานั่งตลอดรุ่ง ทำไมเราต้องต่อสู้กับตัวเราเองล่ะ ทั้งๆ ที่สิทธิของเรานะ เรา ไม่ทำก็ได้ เวลาเราถือธุดงค์ขึ้นมานี้ เราไม่นอนตลอด ๓ เดือน ๔ เดือน ก็เราเป็นคนตั้ง กติกาของเราเองนะ

แล้วที่หลวงตาท่านบอกว่าวัดป่าบ้านตาด หรือวัดสายของท่านนี้จะให้ถือธุดงค์ ท่าน บอกว่า ตอนท่านอยู่ที่หนองผือ พระถือธุดงค์กันเยอะมากเลย แล้วสมัยก่อนมันอยู่บ้านนอก คอกนาก็ไม่ค่อยมีอะไรได้ตั้งใจหรือ พอไปแล้วมันก็อ่อนแอ ก็คือยกเลิกกันหมด ใจ ท่านถึงได้ทำเป็นตัวอย่างเห็นไหม ท่านบอกว่าถ้าไม่ทำมันก็มีแต่ในตำรา แล้วพวกเราก็ทำ กันไม่เป็น

ที่นี้พอทำกันไปเป็นอย่างนี้ปั๊บ เราก็ตั้งกฎติดากับตัวเรา ในชุดงค์ ๑๓ มันมีไม่นอนด้วยไง ที่นี้พอไม่นอน เราก็ตั้งสัจจะว่าจะไม่นอนนะ แล้วกูก็ต้องไม่นอน แล้วพอตั้งสัจจะว่ากูไม่นอนนะ อืม ขอน้อยหนึ่ง มันก็ขาดไปแล้ว สัจจะมันขาดหมด ฉะนั้นไอ้ที่พูดกันนี่นะ กรรมมันเป็นอินโดย เราจะพูดให้กรรมเป็นวิทยาศาสตร์ไม่ได้ อย่างเช่นเรานั่งกันอยู่ที่นี่ แล้วเราทำสิ่งใดอันเดียวด้วยกัน แต่กรรมไม่เท่ากันนะ

เราบอกเวลามาทำบุญนี่นะ คนไหนมาทำบุญ มาทำบุญกับพระองค์นั้น มาด้วยกัน แต่บุญก็ได้ไม่เท่ากัน ไม่เท่ากันเพราะอะไร เพราะคนๆ หนึ่งมาด้วยศรัทธา มาด้วยความเชื่อ อีกคนๆ หนึ่งนะ เขาไปงัดมาจากที่นอน แหม กูห่วงที่นอน กูไม่อยากไปเลย แต่กูก็ต้องมาเห็นใหม่ แล้วพอไปก็ทำสักแต่ว่า หัวใจนี้ เจตนาดี มันมากน้อยแค่นั้น

หลวงตาบอกว่า ประตูเปิดกว้าง อากาศเข้าได้มาก ถ้าประตูเปิดแคบ อากาศเข้าได้น้อย เจตนาเราตั้งใจมากน้อยแค่นั้น ไม่เท่ากันหรอก

เพราะกรณีอย่างนี้ไง ที่บอกว่า พระสารีบุตรออกจากสมาบัติเห็นใหม่ แล้วทุกคนเฉยใจ อาชีพของเขาถือรับจ้างไถนา พอออกจากสมาบัติมา ทางนี้ก็แบบว่า โอ้โฮ รอออาหารจากภรรยาฆ่าส่ง สุดท้ายพอภรรยาฆ่ามาก โกรธมากนะ แต่พอมาพร้อมกับพระสารีบุตรเห็นแล้วมันอึ้งใจ มันถวายหมดเลย พอได้ออกมา ดินเป็นทองคำหมดเลย แล้วคนอื่นจะไปทำอย่างนั้นได้ไหม นี่ก็บอกว่าพระออกจากสมาบัติแล้ว ทำบุญแล้วจะได้สมความปรารถนาเลย แต่เพราะตอนนั้นทุกคนเฉยใจเขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขาทำด้วยเจตนาบริสุทธิ์ไง อย่างพวกเราไปทำนะ เราเชื่อว่าไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร เพราะ โห ออกจากสมาบัตินะ กูจะเอาอย่างงั้นนะ จะได้อย่างงั้นนะ มันก็ได้บุญอยู่ แต่ผลสัมฤทธิ์มันไม่บริสุทธิ์อย่างงั้นหรอก

คณะโยม : แล้วสมัยนี้ยังมีอยู่ไหม

หลวงพ่ : มี

คณะโยม : แล้วมันจะเข้าลักษณะแบบว่า รู้มากหรือเปล่าครับ

พลวงพ่อ : ไซ้ ฐู้มาก จะยากนาน

คณะโยม : ดวงจิตนี้ถ้าจะไม่มาจุติอีก ก็คือต้องนิพพานอย่างเดียว

พลวงพ่อ : ไซ้

คณะโยม : แล้วดวงจิตนี้มีเกิดใหม่ไหมครับ

พลวงพ่อ : ดวงจิตไหน

คณะโยม : ดวงจิต.. มีการเกิดใหม่ของดวงจิตใหม่ครับ

พลวงพ่อ : ถ้าบอกว่ามีการเกิดใหม่ของดวงจิตใหม่ ดวงจิตเฉพาะดวงนั้นนะ ดวงจิตนี้มาไม่มีต้นไม่มีปลาย ถ้ามีต้นมีปลายพระพุทธเจ้าจะบอกไว้ก่อนเลยว่า ดวงจิตนี้เกิดจากตรงไหน แล้วไปดับกันที่ไหน มันดับไม่ได้เพราะมัน...

คณะโยม : ไม้ๆ หมายถึงว่ามันจะมีการเกิดใหม่ไหม

พลวงพ่อ : ไม่มี!

คณะโยม : แล้วทำไมประชากรถึงได้มากขึ้น

พลวงพ่อ : ไซ้ประชากรนี้ยังน้อยเกินไป เมื่อก่อนสมัยเราเด็กๆ นะ เมืองไทยนี้ ๑๖ ล้านคน เพราะเราเรียนหนังสือที่แรก เขาให้ท่องจำเลย เมืองไทยนี้ประชากร ๑๖ ล้านคน ตอนนี้อยู่ ๖๐ สิบล้านกว่าล้านมาจากไหน ไซ้ดวงจิตอย่างนี้นะ ดวงจิตที่จะมาเกิดอีกมหาศาลเลย แล้วมาไม่ได้ แต่เราไม่เห็นกันเองไง เพราะครูอาจารย์บอก ในปรมานูหนึ่ง ในนิเวศเดียวหนึ่ง มีจิตอยู่ตั้งกี่ดวง เอ้อว่าไป

คณะโยม : ในความรู้สึกคือว่า ทุกวันนี้มนุษย์ที่เกิดมาส่วนใหญ่ จะสร้างกรรมมากกว่าสร้างบุญ

หลวงพ่ : สร้างกรรมทั้งนั้นล่ะ ถ้าย้อนกลับมาว่า คุณสัตว์น้ำสิ มนุษย์เห็นใหม่ อย่างเมื่อกี้ที่เขาพูด ทำไมพระไปเกิดเป็นเส้นได้ พระไปเกิดเป็นเส้นเพราะว่าไปผูกพันกับจิ๋วไร้ใหม่ มนุษย์ก็เกิดเป็นสัตว์ได้ สัตว์ก็เกิดเป็นมนุษย์ได้

สุนัขนะ พระปัจเจกพุทธเจ้ามีคนนิมนต์ไปฉัน นิมนต์ฉัน ๓ เดือน แล้วพอรับรู้กันแล้ว ก็ให้สุนัขของที่บ้านเป็นคนนิมนต์มา ถึงเวลาแล้วมันก็ไปเห่าๆ แล้วก็ดึงมาเลย พระปัจเจกนี้รักหมานะ ก็เดินทำเป็นว่าหลบลูก พอไปผิดทางนี่มันไม่ยอม มันจะดึงจิ๋วกลับมาไม่ใช้ ทางนี้ ทางนี้ มันเป็นความผูกพัน รักมาก

มันเป็นธรรมเนียมของพระปฏิบัตินะ พอออกพรรษาที่ต้องรุกงค์ พระปัจเจกถึงเวลาจะต้องรุกงค์แล้ว ไอ้สุนัขตัวนั้นมันรักมาก พอมันรักมาก มันอาลัยอาวรณ์ มันหอนจนมันขาดใจตาย ไปเกิดเป็นท้าวโฆสัคกะ คำว่าโฆสัค คือเป็นทวดคาที่เสียงเพราะที่สุดไง ท้าวโฆสัคกะ เราก็ทับศัพท์ เพราะเราชาวพุทธใช้ใหม่ ไอ้คนเป็นโฆสัคนั้นนะหมา จากหมามาเป็นโฆสัคไง เขาเป็นหมาแล้วเขาไปเกิดเป็นทวดคา

เราจะบอกว่า จิตมันเวียนตายเวียนเกิดตลอด ฉะนั้นจะบอกว่ามนุษย์เกิดขึ้นมานั้นะ คุณปลวกสิ คุณคูนสิ คุณเส้นสิ แล้วถ้าหนึ่งตัวจะมากเกิดเป็นคน เอ็งว่าโลกนี้จะมีที่อยู่ใหม่ แต่ในเส้นในไรหรืออะไรก็แล้วแต่ หนึ่งจิต จิตของเส้นของไร เขาหมดวาระแล้วเขาก็ไปเกิดใหม่ จิตหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นจิตนี้พอนิพพานคือมันจบแล้ว จิตนี้จะกลับมาเกิดอีกไม่ได้เลย แล้วจิตใหม่ไม่มี

คณะโยม : แล้วถ้าเป็นอย่างพวกสัตว์เดรัจฉานที่ตายไปแล้ว จะมากเกิดเป็นมนุษย์

หลวงพ่ : ได้

คณะโยม : จะเกิดเพราะว่ากรรมเก่า คือไม่ได้เกิดเพราะว่าการสร้างในชีวิตที่เป็นเดรัจฉาน

หลวงพ่ : ชีวิตที่เป็นเจริญมานะ หมดดี ๆ นี่นะ มีหมดดี ๆ เยอะมากเลยที่ช่วยชีวิตคน อันนั้นเขาทำบุญมากกว่าเราอีก เราจะบอกว่าสัตว์เจริญมันทำดีทำชั่วได้ ทุกคนทำดีทำชั่วได้ แต่คนที่จะไปนิพพานได้มีแต่มนุษย์กับเทวดาเท่านั้นไง เจริญมานี่สมองของมันคิดไม่ได้ถึงระดับนั้นไง เจริญมาบรรลุมรรคผลไม่ได้ แต่เจริญมาทำดีทำชั่วได้

คณะโยม : ทำกรรมดี ก็มาเกิดเป็นมนุษย์ได้

หลวงพ่ : ได้

พูดถึงว่าถ้าสัตว์เจริญสร้างอะไรไม่ได้เลยนี่นะ เพราะเวลาเขาไปเกิด อย่างพวกเปรตพวกผี พวกเทวดา อินทร์ พรหม เขาเห็นพวกเราเขาอิจฉานะ ดูอย่างพระอินทร์สิ ที่ว่ามาใส่บาตรพระกัสสปะ เพราะว่าส่วนใหญ่แล้ว พวกเทวดาชั้นพรหมอะไรต่างๆ ประสาเรา โยมออกมาปิกนิกกันนะ เรามีอาหารมาเต็มเลยนะ แล้วเราก็นั่งกินกันสุขสบายใช้ไหม เขาไปเกิดเป็นเทวดาเขาก็อิมทิพย์ของเขาตลอดเวลา เขาจะเพลินไหม แล้วพอพวกเทวดา อินทร์ พรหมเขาจะฟังเทศน์พระพุทธเจ้า พอฟังเทศน์พระพุทธเจ้าแล้วสำเร็จเป็นแสนๆ เลยนะ

แต่พวกนี้ต้องสร้างบุญมาก เพราะส่วนใหญ่พอมันไปอยู่ในทิพย์สมบัติแล้วมันจะเพลิน แล้วพอถึงทิพย์สมบัติมันเริ่มหมดอายุไข การหมดอายุไขของเขา คือทิพย์สมบัติมันจะเริ่มหมดตัวเอง แสงสว่างมันจะเริ่มหมดตัวเองมา เขาหมดอายุไขเขาก็ต้องมาเกิดอีก การหมดอายุไขคือจิตนั้นหมดวาระนั้น คือจิตไม่มีเว้าวรรคไ้ จากเทวดาอินทร์ พรหม มันขาดปุ๊ปก็เกิดทันที แต่จะเกิดเป็นอะไร มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นต่างๆ หรือเกิดในนรกอเวจีไปเลย เพราะอะไร เพราะเราดีตัวหมดเวลาแล้ว ความดีมีแค่นี้แล้วจะเหลืออะไรละ ก็เหลือความชั่วนะสิ ก็ ผัวะ! ลงโน้นเลย

ฉะนั้นเวลามันหมดวาระ จิตหนึ่ง จิตหนึ่งของสุนัข จิตหนึ่งของอะไรต่างๆ ถ้าเป็นสุนัขขณะนั้น ฟังคำนี้สิ เวลาพระพุทธเจ้าท่านบอกนะ ท่านบอกอดีตชาติของท่านเคยเป็น เห็นไหม พระพุทธเจ้าบอกไม่ใช่เราเป็นนะ ถ้าเราเป็น อันนี้ผิดเพราะอะไร เพราะปัจจุบันนี้เป็นพระพุทธเจ้า เราคืออยู่ที่พระพุทธเจ้าแล้ว จิตมันอยู่ที่พระพุทธเจ้าแล้ว แต่จิตนี้มันเคย

เป็นมาไง ‘เคยเป็นมา’ พระไตรปิฎกเวลาอ่านจะต้องจับประเด็น พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า เราเคยเป็นพระเวสสันดร เราเคยเป็นมา คือเราผ่านมาแล้วไง อย่างเช่นเมื่อวานโยมเป็นเมื่อวานนี้ วันนี้โยมเป็นโยมนะ เมื่อวานไม่ใช่วันนี้ะ ถ้าบอกว่าเรายังเป็นเมื่อวานอยู่นะ ต้องย้อนกลับไปอยู่เมื่อวานนี้ ย้อนกลับไปไม่ได้หรอก เพราะกูอยู่นี่

จิตหนึ่ง ฉะนั้นพอจิตนี้ดับแล้ว นี่คือนิพพาน แล้วไม่ใช่ดับแล้วหมดนะ ยังมีอยู่

คณะโยม : การเวียนว่ายตายเกิด

หลวงพ่ : ไซ้ มันคงที่ของมันไง นิพพานไม่ใช่ไม่มี ไม่ใช่ว่านิพพานแล้วมันหายไปเลย ไม่ใช่! มันก็ยังอยู่ พระพุทธเจ้ายังอยู่

คณะโยม : เพียงแต่ไม่มีกรรมอะไรจะมาเกิดในชาติภพอีกแล้ว

หลวงพ่ : ไซ้ ครูบาอาจารย์เราที่ยังอยู่ แล้วหายไปไหนล่ะ โธ้ย ประสาเรานะ เวลาคุยกับพวกโยมนี้ต้องคำนวณว่าโยมคิดแบบวิทยาศาสตร์ไง ต้องพิสูจน์ได้ล่ะ วิทยาศาสตร์นี้ถูกถูกฉิบหายเลย แต่กูก็ต้องอธิบายวิทยาศาสตร์ ถ้าไม่คุยวิทยาศาสตร์คุยกันไม่รู้เรื่อง ต้องคุยผ่านวิทยาศาสตร์ แต่วิทยาศาสตร์มันเป็นทฤษฎีที่เราตรวจสอบ เราเข้าใจได้ แต่ธรรมะลึกซึ้งกว่านั้นเยอะเลย เยอะเลย

ฉะนั้น ไม่ต้องหวังหรอกว่า ถ้าพวกเรานิพพานกันหมดแล้วจะไม่มีวิญญูณมาเกิด ไม่ต้องห่วง ยังอยู่อีกเยอะนัก เอาแค่เดรัจฉานนะ เอาแค่สัตว์นี้เราก็ไม่มีวันที่สิ้นสุดแล้ว แล้วจิตที่มันยังไม่มันเกิด มันเกิดอยู่ในคนละภพไง เราอยู่กันเป็นคนละมิติ ๑๐๐ ร้อยปีของเราเท่ากับ ๑ วันของเทวดา แมลงวัน ๗ วันนี่มันว่ามันนานมากนะ ๗ วันของแมลงวัน มันก็เหมือนอายุไขของเรานี่แหละ ตั้งแต่เป็นเด็กมาเป็นผู้ใหญ่ เราว่าเราอายุยืนนะ ตั้ง ๑๐๐ ปีนะ เทวดาเขามองว่าไม่ถึงวันหนึ่งของเขานะ

แต่ที่นี้พ่อกำว่าไม่ถึงวันของเขา วาระตรงนี้ มิติเห็นใหม่ ความสั้นยาวของวัฏจักร แล้วเราไปอยู่ตรงไหนไง ใช้อย่างที่คนเกิดมากเกิดน้อย เขาเรียกสภาคกรรม กรรมส่วนรวม

เห็นใหม่ อย่างเช่น ลดค่าเงินบาท เราไม่รู้เรื่องเลยนะมีง เงินในกระเป๋าหายไปเกลี้ยงเลย แล้วเป็นกันทีเดียวทั่วประเทศเลย กรรมร่วมกันเห็นใหม่ ด้วยการตัดสินใจของผู้นำคนสองคน แต่สภาวะความเสื่อมค่าของทรัพย์สินของประเทศชาติลดลงทันที เราไม่ได้ทำผิดอะไรเลยนะ ทำไม่อยู่ดีๆ เงินในกระเป๋าเราหายไปตั้งเยอะ นี่กรรมของใคร ทำไม่เราต้องมารับภาระอันนี้ด้วย เงินอยู่ดีๆ ในกระเป๋าหายไปที ๓๐ บาท แล้วเวลามันมาเกิดร่วม

ทีนี้คำว่าเกิดร่วม ถ้าเราตั้งสติดีๆ นะ เราพูดกับลูกศิษย์บ่อยมากเลย ว่าเราภูมิใจมากที่เรากลับมาพบครูบาอาจารย์ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นะ เวลาปฏิบัติไปแล้วนี้ไอ้โหย อะไรก็ไม่รู้เรื่องไปหมดเลย แล้วไม่รู้เรื่องเลยนะ ไอ้เราก็ดันรู้อย่างนี้อีก แล้วเรารู้เองมันก็ต้องใช้ชะลิกคือว่า สภาวะข้อเท็จจริงมันก็มีค่าไปหมดเลย แล้วความรู้ของเราที่เกิดขึ้นมาก็ยังโดนตัวเองหลอกอีก ไปหาท่านวันนั้น ท่านอัดเอาหนึ่งไปหมดเลย จริงๆ พอขึ้นไปนะ แหมก็มันใจนะคราวนี้ เพราะมันโดนบ่อยๆ เข้าใจใหม่ ก่อนขึ้นไปก็ต้องชัดเจนนึง คราวนี้ขึ้นไปก็คือว่าชั่วมากมาย แล้วนะ พอขึ้นไปโดนสัก ๒ ที ingsแล้วเว้ย หาทางออกไม่เจอแล้ว เอ้ ก็มันถูกอยู่น้ำ ก็มันถูกอยู่น้ำ

พลองไปเดินจงกรมนะ ชักพักหนึ่ง แล้วตั้งสติดีๆ แล้วทบทวนที่ท่านบอกกับที่เราว่านะ เออวะ จริงของท่านอีกแล้ว คือเราก็พลาดทุกที มันพลาดอย่างนี้นะ แล้วพลาดอย่างนี้จริงๆ เรานี้โดนบ่อย พอขึ้นไปโดนสักหมัดสองหมัดนั้นนะ มันเหมือนเมฆหมัด แหมงชักงแล้วเว้ย หาทางออกไม่เจอ ขนาดเตรียมตัวก่อนขึ้นไปนะ เพราะรู้ๆ อยู่แล้วว่าท่านไม่ธรรมดา ก่อนขึ้นไปนะ พยายามทบทวนตลอด ทบทวนความเห็น ทบทวนปัญญา ทบทวนคำเถียงเอาไว้เลยนะ มาอย่างนี้ก็จะเถียงอย่างนี้ มาอย่างนี้ก็จะโต้อย่างนี้ โอ้ย ภูเตรียมพร้อมขึ้นไปเลยนะ พอขึ้นไปนะกลิ้งลงมาอีกแล้ว (หัวเราะ)

แล้วสภาวะแบบนี้ แล้วถ้าเราไม่เจอครูบาอาจารย์ที่ท่านเคลียร์ให้ได้ เราจะคิดถึงหลวงตานะ ตอนหลวงปู่มั่นท่านนิพพาน ท่านนั่งอยู่ปลายเท้า ร้องไห้ นะ ตอนที่มีคนอยู่ก็ไม่ทำ ท่านบอกหลวงปู่มั่นก็นอนอยู่นี้เข้าใจใหม่ แล้วก็ท่านอาจารย์จุ่มครูบาอาจารย์รุ่นผู้ใหญ่ก็นั่งวงใน แล้วท่านก็อยู่นอก ท่านก็เอาคอเสียบเข้าไป เพราะท่านพรรษายังน้อย ๑๖ นะ พอ

สรุปว่าหลวงปู่มันเสียแล้ว ทุกคนก็กลับที่พักกัน ต่างคนต่างไปแล้ว ท่านถึงอยู่คนเดียว มานั่งอยู่ที่ปลายเท้านะ นั่งร้องไห้อยู่คนเดียว

เพราะคนเราจะรู้ถึงทฤษฎีของเราเอง ไ้จิตดวงนี้มันไม่ยอมเชื่อใครหรอก มันอยู่กับใครมา ครูบาอาจารย์พระอรหันต์ก็รู้ๆ กันอยู่ตั้งหลายองค์ แต่เวลาคุยกันแล้วกลับคุยกันเป็นคติเฉยๆ แต่ความรับฟังมันก็ไม่เหมือนกับอาจารย์ของเรา แล้วบัดนี้อาจารย์ของท่านนิพพานไปแล้ว แล้วเราก็กังไม่ถึงที่สิ้นสุด เราก็กังใช้อย่างนี้อยู่ แล้วเราจะไปตามใคร นั่งทอดอาลัยนะ นั่งร้องไห้อยู่คนเดียว

เพราะอะไร เพราะมันได้ปะทะกันมาไง เหมือนक्रमวยกับนักมวยที่ได้ไ้ช้กันมาตลอด มันรู้ทางกันนะ แล้วไปเจอคนอื่น ไ้ช้แบบมวยสมัครเล่น ไ้ห่ามันจะมาไ้ช้กูไม่ได้หรอก มันไม่ฟังหรอก พูดถึงว่าถ้าจิตของเราเป็นระดับนี้ละ จิตของเรามันจะรู้เราเองว่าเราจะยอมรับใครไม่ยอมรับใคร แล้วพอไม่ยอมรับใคร แล้วใครมันจะมาสอนเราได้ แล้วจิตอย่างนี้มันจะไปหาใคร คนที่จะมาสอนเรา ไ้ช้ อย่างเรานี้ละ เราก็กังว่าเรายัดอะไรทุกอย่างของเราตีหมดแล้วนะ ไปถึงอาจารย์เรานะ เขาบอก ไ้ช้ ไ้ช้ของมึงนี่มันไ้สาระเลย

เราก็กังว่าเราแจ้วแล้วนะ แล้วว่าไ้สาระไ้ช้ยังงัย คูสิๆ เราเองเราก็กังมันใจเราเต็มทีแล้ว ไปถึงแล้วไ้ช้ไม่ได้เลย อย่างนี้ไ้ช้ไม่ได้ แล้วเรามาเจอครูบาอาจารย์อย่างนี้ เราว่าเราเข็มนี่แจ้วมากเลย แล้วไปเข็มนให้คนคุณะ ไ้ช้ สุกยอดเลย ให้ ๒ โป้งเลย แต่ไปหาอาจารย์บอกว่า จี้หามาเลย มันกลับกันหมดเลยละ กลับกันเพราะอะไร กลับกันเพราะท่านทำของท่านมา ท่านรู้จริงของท่านว่าไ้ช้กริยาอย่างนี้มันเป็นกริยาพึ้นๆ กริยาของสังคมทั่วไปที่เขาไ้ช้กัน ไ้ช้กิเลสมันลึกซึ้งกว่านี้ มันละเอียดอ่อนกว่านี้ เอ็งคิดกริยาอย่างนี้ขึ้นมามันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้เลย

แล้วถ้าคนไม่เคยเจอสภาวะแบบนั้น มันเห็นอย่างนี้มันก็ว่าสุกยอด เพราะสังคมเขายอมรับกันหมดแล้ว ใครๆ ก็กังว่าไ้ช้ไ้ช้ได้หมดละ แต่อีกสังคมหนึ่งเขาเห็นอย่างนี้แล้ว อย่างนี้มันไ้ช้ไม่ได้ แล้วสังคมอย่างนั้นมันมีก็คน เพราะไ้ช้ไม่ได้ แล้วได้ประโยชน์อะไรละ ก็กูอยู่สังคม สังคมเขาบอกว่าไ้ช้ได้ กูเก่ง มันก็ไม่ยอมไป มันติดอยู่ตรงนี้ มันจะไปไ้ช้ยังงัย

ถึงว่าเราเกิดมาพบครูบาอาจารย์นะ แล้วเราจะพูดอย่างนี้ด้วย ถ้ามันหมดช่วงนี้ไปนะ หมดรุ่นนี้ไป คือหมดคนรู้จริงไปแล้วนะ มันไม่มีอะไรคัดค้านแล้ว พอไม่มีใครคัดค้านปั๊บ ไอ้คนที่สั่งคมยอมรับนั่นล่ะ คือของจริงแล้ว แต่ตอนนี้ยังมีครูบาอาจารย์ที่ท่านถึงจริงของท่านอยู่ ท่านเห็นว่าอะไรผิดอะไรถูก ถึงยังพูดให้เราฟังได้ใจ แล้วถ้าคนรุ่นนี้ตายไปหมดนะ ต่อไปนะ มันก็ไอ้เด็กเล่นขายของคุยกันนั่นแหละ แล้วมันว่าของมันจริง ของมันจริง นี่ไง มันจะหมดไปเรื่อยๆ ใจ

แต่ถ้าคนเขาจะรู้จริงขึ้นมา เขาแยกได้ใจ อะไรจริง อะไรไม่จริง แล้วถ้าคนที่แยกได้ลวงไปแล้ว มันจะเหลืออะไรตอนนี้ ก็เหลือไอ้เต่าทาร์กคุยกันใจ ถ้าเราคิดอย่างนี้ปั๊บ มันทำให้เราอย่างน้อยเราก็ภูมิใจ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์นะ เพราะเรารู้นิสัยเราว่า มันต้องมีเหตุผลนะ จะไปอยู่กับใครก็แล้วแต่ เวลาเขาพูดผิดพลาดให้เราเห็นหนสองหน เราก็ชักลั้งเลใจแล้วนะ เวลาสอนเราครั้งที่ ๑ ก็ผิด ครั้งที่ ๒ ก็ผิด เหมือนไปหาหมอ หมอรักษาเราผิดทุกที มึงเชื่อหมอได้ไหม

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน เวลาเราไปหาอาจารย์ อาจารย์บอกผิดๆ มา แล้วก็จะเชื่ออาจารย์อยู่ได้ยังไงวะ พอเริ่มลั้งเลนนะ ไม่มีสิทธิ์แล้ว แก่เราไม่ได้แล้ว แต่ถ้าเราไปหาอาจารย์ อาจารย์ต้อง ผัวะ! ผัวะ! ผัวะ! ตลอดเลย แล้วง่ายด้วยนะพูดคำเดียว กรรณฐานนี่พูดคำเดียว ไซ้หรือไม่ใช่ ทำอย่างนี้ได้ไหม ไม่ได้! ส่วนใหญ่ไม่ยึดหยุ่นนะ แต่ที่นี้พอมันเย็นเขือ เราได้อยู่ เราอยู่กับหลวงตามา ขึ้นไปท่านจะพูดไม่ก็คำ เวลาพระขึ้นไปถามปัญหานี้ท่านพูดไม่ก็คำ แล้วพอพูดเสร็จ ท่านเรียกประชุมบนศาลาเลย แล้วขึ้นเทศน์บนศาลา

พอขึ้นไปถาม ท่านจะตอบปัญหาเฉพาะบุคคล พอตอบปัญหาเฉพาะบุคคล อะไรที่เป็นประเด็น มันจะเป็นประโยชน์กับพระส่วนใหญ่ ที่นี้พอขึ้นเทศน์ ตอนนี้รายละเอียดแล้ว การเทศน์ครั้งหนึ่งก็เหมือนกับเครื่องบินจะขึ้น ก่อนเครื่องบินจะขึ้น ต้องทำตัวยังไง แท้ก็ซี่ยังงี้ แล้วขึ้นยังงี้ นำขึ้นยังงี้ มันก็เหมือนกับการเริ่มต้นตั้งแต่ทำความสงบของใจ แล้วเข้าไสยาปัตติมรรค ไสยาปัตติผล สกิทากามรรค สกิทากาผล อนาคามรรค อนาคาผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันก็เห็นขึ้นเลย เห็นถึงที่สุดเลย

ทีนี้พอเห็นถึงที่สุด ไอ้คนที่ถามปัญหา มันมีปัญหาอยู่แล้วใช่ไหม แล้วท่านบอก เฉพาะหัวข้อมา พออาจารย์อธิบายปั๊บบ้างต้องจับเอาเอง การจับเอาเองนี่มันเหมือนกับการ ฟังงาน หลวงตาท่านพูดนะ เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ ท่านจะบอกว่าพระกรรมฐานส่วนใหญ่ไม่เทศน์เรื่องศีล เพราะเรื่องศีลมันคือเรื่องกฎหมาย ทุกคนก็รู้กันอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นพระ บ้านนะ มันจะพรรณนาตั้งแต่ทำทานนะ ต้องเสียสละนะ พูดอีก ๕ ปีนะ แม่่ง กว่าจะพูดถึง สมภาติ แล้วพูดสมภาติสองคำแม่่งเลิกละ เพราะว่าถ้าพูดไปเดี๋ยวก็ผิดใจ

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์เรานะ เริ่มต้นตั้งแต่พื้นฐานเลย ตั้งแต่สมภาติขึ้นเลย ทีนี้พอขึ้น เลยมันก็อยู่ที่ระดับแล้ว เพราะคนภาวนามันมีทั่วไปหมด มันมีหลายระดับ ไอ้คนพื้นๆ มัน มาฟังนี่มันก็ โอ้โฮสุดยอดแล้ว แต่เรารู้อยู่แล้วใช่ไหม ถ้าเราได้สมภาตินะ เวลาคนพูดถึงสมภาติ เราจะเข้าใจเรื่องสมภาติเลย พอสมภาติแล้ว สมภาติก็แค่นั้น แล้วทำยังไงต่อไป โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคามรรค สกิทาคาผล... แล้วมันอยู่ที่คน ถ้าคนที่ทำมาแล้ว เวลาอาจารย์ บอกมันจะเห็นช่องทางหมดเลย เพราะเราผ่านมาแล้วใช่ไหม คนพูดเรื่องเดียวกัน คนมาจาก ชลบุรีด้วยกัน บอกมาด้วยกันทางรถ แล้วจะเถียงกันได้ยังไง ก็นั่งรถมาด้วยกัน

เหมือนกัน คำว่าเหมือนกัน แล้วฟังด้วยวิหัตธรรม ก็ฟังด้วยความรื่นเริงแต่ไม่ สงสัย แต่เส้นทางอื่นกุสงสัยนะ เพราะกูไม่เคยเดิน พอถึงเส้นทางที่เราเคยผ่านปั๊บบ้าง ผ่าน เราก็นั่งของเรา พอไปถึงสี่แยกสุดเส้นทางมาแล้ว อันนี้เราไม่รู้แล้ว แต่หลวงมั่นท่านยังพูดของท่านไป นี่เราต้องจับประเด็นแล้ว พยายามจับประเด็นให้ได้ แล้วหาทางออกให้ได้ นี่ไง หลวงตาบอกว่า เวลาหลวงปู่มั่นเทศน์นะ นิพพานนี่เหมือนหีบเอาได้เลย ท่านจะบอกไว้เลยนะ นี่ ๑ ๒ ๓ ๔ นะ เอ้า เอี่ยมมือหีบเอามาเลย แต่พอเทศน์จบก็มิดเลย

แล้วต่อไปมันจะน้อยลงๆ เพราะคนมันเข้าไม่ถึง เข้าไม่ได้ แล้วตอนนี้ย้อนกลับไปเรื่องจิต จิตไม่ต้องห่วงมันจะมีมาอย่างนี้ตลอด อย่างเช่นเราเนี่ย โยมว่าโยมเกิดเป็นมนุษย์ชาตินี้ชาติเดียวหรือ แล้วที่ชาติแล้วๆ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นอะไรบ้าง เราถึงบอกว่าจิตเรานี้ นะ พวกโยมจินตนาการเรื่องสวรรค์ได้ เรื่องพรหมได้ เรื่องนรกอเวจีจินตนาการได้หมดเลย เพราะอะไร เพราะจิตนี้เคยไป แต่จิตของเราจินตนาการ โสคาบัน สกิทาคา อนาคตา จินตนาการไม่ได้เลย จินตนาการนะ

ในตำราพระพุทธเจ้าบอกไว้แล้วใช่ไหม ใครๆ ก็บอก ว่างๆ โสดาบัน ว่างๆ สกิทาคา ว่างๆ อนาคา ว่างๆ พระอรหันต์ ว่างๆ ในโอ่งกุกุเหน้าหมดมันก็ว้าง ในโอ่งกุกุไม่มีอะไรมันก็ว้างนะโว้ย อย่างนั้นโอ่งกุกุก็เป็นพระอรหันต์นะสิ อ้าว ในโอ่งไม่มีอะไรเลย ว่างรี เปล่า

ว้าง ว่างยังงีวะ มันว้างแคไหน มึงบอกกุมาสิ ว่าง ว่างยังงี ในโอ่งมึงมีอะไรอยู่ แล้วมึงเอาอะไรออกจากโอ่ง ในโอ่งมันถึงว้าง ในใจเรามีอะไรอยู่ในใจเรานี้มีอะไรอยู่แล้ว มึงได้เอาอะไรออกไป มึงไม่ได้เอาอะไรออกไปสักชนิดหนึ่งเลย

โทษนะ โอ่งมึงยังไม่รู้จักเลยว่าโอ่งมึงอยู่ไหน เพราะมึงยังหาใจมึงไม่เจอเลย แล้วมึงเอาของออกได้ยังไง ทีนี้คำว่าว่างๆ นี่มันจินตนาการไง เห็นพระพุทธเจ้าพูด กุกุก็พูดตามกันไป โดยสามัญสำนึกเขาก็เชื่อกันแล้ว ว่างๆ กุกุยังว่าเลยไอ้เสือกุกุก็เห่าได้ ว่างๆ ว่างๆ หมากูเห่า ว่างๆ ว่างๆ อยู่

แต่อย่างพวกกรรมฐานเราไม่ฟังนะ กรรมฐานเรานะ มันว้างยังงี ยิ่งพวกนี้ถ้าคุยกันเขาถึงไม่กล้าเข้าหาครูบาอาจารย์หรือบอกมันว้าง ว่างยังงี มันว้างที่ไหน อะไรมันว้าง ถ้าภาวนาไม่เป็นมันตอบไม่ได้ ภาวนาไม่เป็นนะ เวลาพูดก็พูดธรรมะพระพุทธเจ้าไป อย่างพวกปริยัติที่เขาพูดกันเห็นไหม ถ้าไม่ยึดไม่ถือมันก็ไม่มิกิเลส บอกจริงรีเปลววะ ความคิดพวกมึงนี่นะแข่งแข่งให้หมดเลย แข่งแข่งความคิดไว้ อย่าให้มีอะไรเลย เอ็งว่าแกก็กิเลสได้รีเปลว ก็ไม่ยึดงี ก็เอ็งไม่ยึดแล้ว กิเลสก็ไม่มิกิเลส

มันพูดไปเรื่อยเปื่อย แล้วก็บอกว่ากุกุพูดพุทธพจน์ พุทธธรรมะ พุทธธรรมะเหมือนกัน เขาพูด มันไม่จริง แยกความคิดทั้งหมดเลย ส่วนใหญ่มันแยกออกไปแล้ว จิตมันก็แยกออกไป แล้วกิเลสมันอยู่ที่ไหนล่ะ กิเลสไม่ได้อยู่ที่ธรรมะพระพุทธเจ้านะมึง กิเลสอยู่ที่ใจมึงแล้วถ้าเอ็งไม่คิดอะไรแล้ว เอ็งพันกิเลสหรือยัง งั้นเอ็งนอนหลับก็ไม่มิกิเลสแล้ว

คณะโยม : ผมนอนหลับยังฝันเลย (หัวเราะ)

หลวงพ่ : เวลาเขาพูดก็พูดกันไง เวลาพูดกันก็ โอ้โห พักนี้มันมีหนังสือมาหลายเล่ม เดี่ยวเราค่อยๆ เคลียร์ออก ค่อยๆ เคลียร์ทีหลัง ตอนนี้นั้นไปเอาปริยัติกับปฏิบัติมาคู่กันไง ปริยัติคือทฤษฎี ปฏิบัติคือการปฏิบัติจริง แล้วตอนนี้เราปฏิบัติกันโดยยึดทฤษฎีไว้ เพราะกลัวจะผิดก็ยึดทฤษฎีไว้ ยึดพระพุทธเจ้าไว้ ก็ว่าพุทธพจน์ๆ แล้วเวลาเราบอกใจ หลวงปู่มันบอกเลยว่า ธรรมะพระพุทธเจ้าเกิดทุนไว้บนหัวเลยนะ แต่การปฏิบัติต้องวางไว้ก่อน

เราจะเปรียบเทียบนะ มันเหมือนกับว่า คุณตอนนี้ละ เขาฝึกวิชาชีพเห็นไหม เขาไปฝึกอาชีพกันเต็มไปหมดเลย คือกักเลยนะ แต่เราประกอบอาชีพ ไปฝึกวิชาชีพเห็นไหม เขาจะสอนการทำธุรกิจ เห็นไหมตอนนี้ มีการทำน้ำเต้าหู้ เขาสอนเยอะเยอะเลยนะ ไปทำกันใหญ่เลย แต่เราขายจริง มันไม่เหมือนอย่างนั้นนะ ปริยัตินี่คือฝึก ฝึกกันใหญ่เลย แล้วจริงหรือเปล่า แต่ถ้ามีจริงนะ มันต้องทำแข่งของมันเอง มันต้องไปหาที่ขายของมันเอง มันทำเองแล้วค้าขายเอง แล้วมันมีกำไรขึ้นมา อันนั้นจะเป็นความจริงของมัน

แต่ไปฝึกวิชาชีพ ก็ฝึกไปเถอะ อาจารย์ให้เต็มสิบเลย กลับมาได้ตั้งสิบ มาที่บ้านกินไม่ได้ แต่ถ้าเวลาเราไปค้าขายเราได้ตั้งคั้นะ นี่เอ็งจะเอาแต่วิชาชีพๆ จะไปฝึกวิชาชีพตลอด มันฝึกไปเถอะ ฝึกจนตาย เล่นขายของ มันไม่ได้ขายจริงๆ

คณะโยม : ท่านอาจารย์ กากับพริกนระครับ ที่มันกินของสงฆ์ อย่างต้นไม้ที่อยู่ในวัดนี่คือของสงฆ์ แล้วถ้ามันออกลูกมา อีคาไปกินแล้วไปจี๊ แล้วนายพรานไปเจอมันก็เป็นกรรมเหมือนกัน

หลวงพ่ : เป็นกรรม อันนี้เพียงแต่ว่า เห็นไหมอย่างเช่น ของเราเด็กๆ นี่นะ ถ้าพูดถึงพ่อแม่เขาศึกษาเรื่องนี้ใช่ไหม เด็กจะเก็บหินนะ เด็กๆ มาที่นี้เยอะนะมีตะกั้งตะกร้า มันไปเก็บหินคนละเม็ดสองเม็ดเอากลับบ้านมัน พ่อแม่ต้องบอก เสียไปขอก่อน ไปขอก่อน อย่างเช่นของนี่เขาจะขอก่อน สำหรับเรานี้เราให้อยู่แล้วไง พูดถึงของของสงฆ์นี้ละ ถ้าโยมหยิบไปโยมน้อมลากเอาของของสงฆ์มาสู่ตน แต่ถ้าโยมขอนะ ไปบอกสงฆ์ไง อย่างของนี่ของของสงฆ์ เขาเรียกครุภัณฑ์ ภัณฑุภัณฑ์ คือของแจกได้ ของแจกไม่ได้ไง

ของทั่วไปอย่างเช่นอาหารนี้เขาแจกได้อยู่แล้ว ของอย่างนี้ก็แจกได้ ถ้าของแจกได้ พระอนุญาตบิณฑบาตเลย ไปขอพระ ถ้าพระให้แล้วนะ พระเป็นคนให้ สงฆ์ให้ ของของสงฆ์ แล้วสงฆ์ให้เรา แต่กิริยาแห่งการขโมย อทินนาทาน เจ้าของเขาไม่ได้ให้ หยิบเอาเองนี่คือการ ขโมย คือ ๕ อทินนาทานเห็นใหม่ หยิบฉวยเอาโดยกิริยาแห่งการขโมย คือเจ้าของยังไม่ได้อุญาต แต่ถ้าเจ้าของอนุญาตบิณฑบาตไม่มีการขโมยเลย ฉะนั้นถ้าของของสงฆ์ เราขอพระ พระให้แล้ว ก็สงฆ์ให้มันจะมีกรรมใหม่ แต่ที่นี้พวกเรานะมันหน้าบาง ส่วนใหญ่แล้วไม่กล้าขอ อย หยิบเอาเลย

คณะโยม : จะองค์ไหนก็ได้ แต่ให้ขอ

หลวงพ่ : ไซ้ ต้องขอพระ

คณะโยม : อย่างทำผาติกรรมนี้...

หลวงพ่ : ไซ้ ต้องทำผาติกรรม ถ้าเคยทำไว้แล้ว ตอนนั้นที่เราทำแล้วคือเราไม่เข้าใจ เรา หยิบไปก่อน พอเรารู้แล้วค่อยมาทำผาติกรรม ไซ้ผาติกรรมคือพยายามแก้ตรงนั้นไง

คณะโยม : เป็นการชำระหนี้สงฆ์แล้ว ที่ผมสงสัยก็คืออย่างงี้ ถ้ามันมากินผลไม้ในวัด แล้วมันบินไปจีไว้ในป่า แล้วเกิดเป็นต้นไม้แล้วมีคนไปเจอ เท่ากับว่าเป็นกรรมระหว่างคน กับนก

หลวงพ่ : กรรมเก่า มันต่อมายาว

คณะโยม : เหมือนกับว่า นกเป็นตัวนำสื่อกรรมมาให้กับนายพราน

หลวงพ่ : ไซ้ เราจะพูดอย่างนั้น นก ของของสงฆ์ กับเรา มีกรรมร่วมกัน มีกรรม ร่วมกัน เพราะนกคูสิ เอ็งสังเกตได้ไหมอย่างเช่น เด็กวัดมันก็มีการเอาอาหารไปแจก กรรมนี้ เขาเรียก สภากรรม กรรมร่วม เราจะพูดอย่างนี้ละ ย้อนกลับมาอีกหน่อยหนึ่ง ย้อนกลับมาที่ หลวงตา ที่วัดท่านจะปลุกอะไรไว้เต็มเลย ปลุกหัวปลุกอะไร แล้วปลุกทำไม ปลุกไว้ให้ นก ที่บ้านตาดนะ ปลุกขุ่น ปลุกอะไรไว้เต็มไปหมดเลยแล้วห้ามเก็บ เอาไว้ให้กระรอกกิน

ขนาดว่าบางที ท่านรู้นะ วัดของลูกศิษย์ท่านมีหมูป่าเยอะ ท่านไปซื้อมัน ซื้ออะไรไปให้หมูกิน ใช้อย่างนี้เขาให้สัตว์กินตั้งแต่ที่แรกแล้ว เขาให้แล้ว พอให้แล้ว ถึงสัตว์มันไปกินแล้วมันไปจี้ มันก็ไม่เป็นของสงฆ์หรอก แต่กรณีอย่างนั้น พออีกตัวนั้นมันไปกินของสงฆ์ ก็ว่าพระเจ้าไม่เข้าใจตรงนี้ หรือว่าเขาไม่ทำอย่างนี้ใช่ไหม แต่ถ้าทำอย่างนี้มันก็จบไป หลวงตาท่านตั้งใจตั้งแต่เริ่มต้นเลยว่า ของในวัดท่านปลูกไว้ให้สัตว์กิน ‘ให้’ จบยัง?

คณะโยม : จบครับ แล้วถ้าลักษณะอย่างนี้ เจ้าของที่ก็รับกรรมโดยปริยาย เช่นว่าไปซื้อที่แปลงหนึ่ง แล้วพอดีตรงนั้นมีต้นพริก ต้นมะขมมะเขือ ก็ไม่รู้ว่ามันไปกินแล้วจี้ทิ้งไว้รีเปลา่

หลวงพ่ : ใช้อย่างนี้ ถ้าเราซื้อที่แล้ว เราจะปรับที่เรา ก็ต้องปรับที่เราละ กรรม ไม่กรรมนี้มันก็สุควิสัยละ

คณะโยม : มันก็ต้องกรรมร่วมกันมา

หลวงพ่ : กรรมร่วมกันมา ใช

คณะโยม : เพราะว่าเราก็ไม่รู้ว่าเราซื้อที่แปลงนี้ไว้ มีมะเขือขึ้น มีต้นพริกขึ้น ก็ถือว่าเป็นที่ของเรา เราก็เด็ดเอาไปกิน ไปทำอะไรได้

หลวงพ่ : ใช่มันสิทธิของเราไง ทางโลกไง แต่เราจะรู้ของเราหรือไม่รู้ ก็อีกเรื่องหนึ่ง

คณะโยม : ถ้างั้นพอนกมาจี้ทิ้งไว้ เราก็เก็บกรรมโดยอัตโนมัติไปเลย

หลวงพ่ : อัตโนมัติ เพราะประสาเรา มันเรื่องของวิญญูะ ผลของวิญญูะเราจะไปเจอตอนไหน ถ้าเราคิดอย่างนี้นะ

คณะโยม : กรรม ละเอียดยิบเลย

หลวงพ่ : เอ้า คิดอย่างนี้นะ เครื่องบินตก ประชาชนที่มาขึ้นเครื่องบินนี้มาจากทั่วโลกเลย แล้วมันทำกรรมอะไรขึ้นมา ถึงต้องไปขึ้นเครื่องบิน แล้วต้องไปตกคู่พร้อมกันหมดเลย

เราว่ามันก็แปลกด้วยนะ บางคนซื้อตัวแล้วมาไม่ทันหรือ ผู้โดยสารทั้งลำเลยนะ เขามาทัน เขาก็ขึ้นไป ใ้หน้ก็ซื้อตัวเหมือนกัน แต่มาไม่ทัน พอเครื่องบินนี้ออกไป ไปตกตู้บเลย ใ้หน้ทำไมมันรอดล่ะ

คณะโยม : อย่างนี้ในผู้โดยสารทั้งหมด สมมุติว่าตายไป ๑๒๐ คน ใน ๑๒๐ คนจะถึงอายุทุกคนรีเปล่า

หลวงพ่ : ถ้าโดยอุบัติเหตุนี้ละ ไม่ถึงอายุสักคนนึ่งเลย

คณะโยม : ัจนั้นก็เป็นสัมภเวสีโดยปริยาย เพราะว่าร่างจิตเข้าไม่ได้

หลวงพ่ : ไซ้ เพราะถ้าถึงอายุนะส่วนใหญจะนอนตาย สังกตได้คนที่หมดอายุไยเต็ยเราก็เหมือนกันนะ เต็ยเราแข็งแรง คนเขาก็แปลกใจ ปกตินี้แหละ เข้าขึ้นมบอกว่เต็ยตาย อันนี้ถ้าเป็นทางการแพทยเขาบอกว่หัวใจวาย คนนอนตายอย่างนี้นี้หมดอายุไย

คณะโยม : อ้าว แล้วอย่างอุบัติเหตุนี้ก็ถือว่าเป็นสัมภเวสีหมดเลย ไม่ถึงอายุไย

หลวงพ่ : ไม่ถึงอายุไย

คณะโยม : อ้าว ที่ว่าหมอดูบอก ระวังนะ ชะตาขาดแล้วนะ อย่าไปเลย แล้วก็ไปตายอย่างนี้ละฮะ

หลวงพ่ : ใ้้อย่างนี้ ถ้าเปรียบเทียบนะ เทียนนะ ถ้าเราจุดหมดเล่ม มันจะไหม้หมดเล่มนี้หมดอายุไย เทียนถ้าเราดับเองก็ดี ลมพัดดับก็ดี ทีนี้พอดับไปปั๊บก็เป็นสัมภเวสี อย่งที่พูดเมื่อกี้ว่า เวลาของเรากับเวลาของเขามันต่างกันมาก ฉะนั้นสังกตว่ ถ้าเทียนมันไหม้ตัวมันเองอยู่เนี่ยะ มันจะไหม้ไปเรื่อยๆ ไซ้ไหม ถ้าเทียนนั้น โคนไฟดับแล้ว กิดคว่เมื่อไหร่มันจะย่อยสลายหมด พอตาย ัพบ กาลเวลามันต่างกันเห็นไหม

หลวงตาท่านพูดว่ หลวงปู่มันเล่าให้ฟัง ว่หลวงปู่มันรุคงก็ไปไหนก็แล้วแต่ เวลาภาวนาไปแล้วมันจะมีจิตวิญญูณมาหาท่าน แล้วก็บอกว่ ท่านชื่อนั้นๆ พ่อแม่ญาติพี่น้อง

ชื่อนี้ๆ ให้ช่วยไปบอกญาติพี่น้อง ให้ทำบุญให้บ้าง ทุกข์มากเหลือเกิน หลวงปู่มันเวลา ท่านออกมาแล้ว ท่านก็จะมาเผชิญไอ้คนแฉนั้น ว่าตระกูลนั้นตระกูลนี้ยังอยู่หรือเปล่า บางทีก็ไปเจอตระกูลที่ยังมีอยู่ ก็บอกให้ทำบุญกุศล ต้องใช้อุบายนะ ถ้าบอกตรงๆ นี่เพราะหลวงปู่มันมีประสบการณ์ ไอ้ที่ว่ารู้วาระจิตแล้วมาไม้ๆ ญูดูก ไอ้พวกนี้โง่

หลวงปู่มันท่านมีประสบการณ์นะ ไปบอกเขาตรงๆ ก็บอกเขาไม่ได้ บอกเขาไปนี่นะ ถ้าคนที่มันเลื่อมใสเขาก็จะเชื่อฟังเรา แต่คนที่ไม่เลื่อมใส เขาจะว่าพระองค์นี้จะมาล้างกระเป่าเรา คือเอาเรื่องญาติพี่น้องของเรามาบอกเรา เพื่อจะให้เราทำบุญเห็นไหม หลวงปู่มันท่านต้องใช้อุบายนะ ว่ามีญาติพี่น้องไหม มีอะไรไหม การทำบุญมันจะเป็นกุศลนะ ทำให้คนตายมันจะดีขึ้นได้ ต้องพูดใช้อุบายหลอกให้เขาได้ทำ นี่ท่านพูดนะ

ทีนี้พอตื่นไปก็ไปเจอจิตวิญญาณ เขาบอกว่าผมชื่อนี้ๆ ญาติตระกูลผมชื่อนี้ๆ พอออกมาแล้วก็จะมาถามไอ้คนแฉนั้น โอ๊ย คนๆ นั้นตายไปตั้งแต่สมัยโน้นแหละ เห็นไหม นี่ละจิตวิญญาณ เขาเองก็ยังไม่รู้ญาติเขาอยู่ไหน

คณะโยม : ก็คือเขายังไม่ไปจุติในภพไหน

หลวงพ่ : ยัง เขาเองเขาก็ยังว่าญาติเขาอยู่ เพราะเวลาของเขา เขาทุกข์อยู่ เขาก็อยู่กับทุกข์ของเขานั้นละ แต่ไอ้ญาติพี่น้องมันตายไปก็รุ่นๆ จนหมดไปแล้วนะ ไอ้นั้นยังคิดถึงอยู่นะ หลวงปู่มันท่านเล่าให้หลวงตาฟัง มันมีอยู่ในประวัติหลวงปู่มันด้วย นี่ท่านเขียนไว้เหมือนกัน

คณะโยม : แล้วอย่างสัมภเวสีที่ตายโดยหอดอายุใจนี้ ปัจจุบันยังไม่ไปวิบากกรรมหรือวิบากกรรมแล้ว

หลวงพ่ : ได้วิบากแล้ว สัมภเวสีก็ไปวิบากของสัมภเวสี นี่ไง จิตไม่มีเวณวรรคใจ สัมภเวสีไม่ใช่เวณวรรคนะ สัมภเวสีนี่ก็เป็นภพหนึ่ง แต่เป็นภพของสัมภเวสีไง

คณะโยม : พวกที่ยังไม่ไปอุบัติที่ไหนก็ต้องวิบากกรรมตรงนั้น

หลวงพ่ : ไซ้

คณะโยม : ไปถึงก็ต้องไปตก ไปเป็นชั้นเป็นตอนอยู่ข้างล่าง

หลวงพ่ : เป็นชั้นเป็นตอนอยู่ข้างล่างนั่นมันก็ไปตามกรรมไซ้ใหม่ ก็เป็นวาระ แต่ตอนนี้มันก็เป็นระหว่าง ก็เป็นภพหนึ่งเหมือนกัน ระหว่างรอกกรรมของตัวเอง

คณะโยม : อืม ก็ต้องวิบากกรรม

หลวงพ่ : ไซ้

คณะโยม : อย่างนั้นก็โดนสองเค้งนะสิ

หลวงพ่ : ไซ้ ใครจะไปตัดสินล่ะ ก็กรรมของตัวเอง

คณะโยม : อาจารย์ แล้วเวลาเขาไหว้มาอย่างนี้ เตี่ยเขาได้กินไหม เห็นเขาบอกว่ากินหมี่ได้

หลวงพ่ : หมี่จืดเลยละสิ (หัวเราะ)

คณะโยม : แต่ที่อาจารย์เทศน์มันเป็นวิญญูณแล้วจะมากินได้ยังไง

หลวงพ่ : พูดถึงอย่างนี้ กรณีอย่างนี้เขาเรียกว่าความเชื่อ เราจะไม่พูดให้มันขัดแย้งกัน เพราะฉะนั้นความเชื่ออย่างนั้นมันเป็นความเชื่อไซ้ใหม่ ที่หลวงตาท่านพูดไป ว่าพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้านี้ศาสนาของผู้สิ้นกิเลส เวลาพูดถึงวิญญูณ มันพูดครบทุกวงจรไซ้ใหม่ แต่ประเพณีวัฒนธรรมของคนจีนเรา เราก็คนจีนนะเว้ย

อันนี้พอคนจีนเราเนี่ย อย่างขงจื้อนี่เป็นพระอรหันต์รีเปลา่ ไม่เป็นไซ้ใหม่ แต่เขาก็พยายามจะทำอะไรให้ดีที่สุดของเขา ก็ว่าคนที่เขาคิดได้ขนาดนี้เห็นใหม่ เราพูดบ่อยไซ้ใหม่ อย่างเช่นถ้าเราคนจีนนะ ถ้าเราภานาของเราเนะ เราเห็นอดีตชาติเนะ เราเห็นเง็กเซียนฮ่องเต้เนะ เวลาคนไทยเขาเห็นเนะ เขาเห็นพระอินทร์ พระอินทร์กับเง็กเซียนฮ่องเต้เนะเห็น

ใหม่ มันเป็นสมมุติต่างกัน สมมุติของคนจีนเขาเรียกเง็กเซียนฮ่องเต้ สมมุติของคนไทยเขาเรียกพระอินทร์

พอเห็นพระอินทร์ก็เห็นแต่งตัวเป็นพระอินทร์เลย แต่งตัวใส่ชุดาเลย พอเห็นเง็กเซียนฮ่องเต้ก็แต่งตัวเหมือนงิ้วเลย อ้าว แล้วทำไมมันแตกต่างกันนะ นี่เห็นจริงนะ ขนาดเห็นจริงยังแตกต่างกันเลย เพราะสมมุติมันแตกต่างกัน ฉะนั้นพอมานั่งดูอย่างนี้ พอบอกว่าฮ้อเฮียดี เพราะผีไม่มีญาติมันมีจริงๆ แล้วเขาก็ทุกข์จริงๆ

ที่นี้การเซ่นไหว้ของเขาที่เขาเซ่นผี การทำบุญของเรานี้ละ เราทำบุญแล้วอุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร เราก็อุทิศอย่างนี้นะ มันมีอยู่คนหนึ่ง เราอยู่ที่โพธาราม มันเป็นสาทรขนมจ้าง คนโพธารามเขาเล่าเอง ตัวเขาเองมาเล่าให้ฟังเองนะ เขาบอกว่าสาทรขนมจ้างเขาคนจีน เช้าๆ ขึ้นมานะ เขาก็ทำขนมจ้างจะไปไหว้ศาลกวนอูที่โพธาราม ตอนเช้าเขาก็ใส่บาตรไป ๒ รูป เห็นพระมา ๒ องค์ก็ใส่บาตรไป ๒ ลูก ขนมจ้างองค์ละลูกใจ แล้วก็เยอะเยอะเลยเอาไปไหว้เจ้าพ่อกวนอู

เข้าที่เจ้าพ่อกวนอูเดี่ยวนั้นเลยนะ เข้าเดี่ยวนั้นเลยนะ ไอ้ที่ว่าได้กินนะคือได้กิน ๒ ใบ เมื่อเช้านะ ไอ้ ๒ ใบนั้นได้กิน ไอ้นี้ไม่ได้กินหรอก ไอ้ ๒ ใบเมื่อเช้านี้ละ

เราทำบุญนี่นะ เราทำบุญนี่คือเราให้ไป เราให้ไปเลย แต่ไปไหว้เจ้านะ ตั้งไว้นะ สมมุติละ แล้วกูเอากลับ เอ็งว่าจะอะไรจะได้ดีกว่ากัน

คณะโยม : แต่ถ้าไหว้แล้วไม่เอากลับละครับ

หลวงพ่ : ไม่เอากลับมันก็เช่นผีอยู่ดี เอ็งเห็นเขาเซ่นผีใหม่ เราถึงได้พูดเห็นใหม่ เราพูดเรื่องมายาคติ เห็นใหม่ ว่าหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ ครูบาอาจารย์เราเป็นกองทัพธรรมนะ ตั้งแต่อุบลไล่มาเรื่อย จนเอามาที่ขอนแก่น มาถึงกองทัพธรรมปัก เมื่อก่อนเขาถือ พวกผีถือผี น่าสงสารนะ อย่างเราหาเงินมานะ เราจะกินอาหารก็ต้องแบ่งเขาครึ่งหนึ่ง ได้ไก่อมาก็ต้องแบ่งครึ่งหนึ่งมาให้เช่นผีเห็นใหม่

แล้วเขาบอกอย่างนี้ เช่นผี เช่นผี แล้วกองทัพธรรมพยายามจะพูดให้เข้าถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทำบุญกุศล บุญก็ได้มากกว่า ทุกอย่างก็ได้มากกว่า แล้วเข้าถึงได้มากกว่า แล้วเราก็เป็นอิสระด้วย เราไม่ต้องไปเช่นบูชา นี่พูดถึงการทำบุญนะ แต่ที่นี้การถือผี เห็นไหม ถ้าพูดอย่างนี้บีบเราก็ โอ้โฮ การถือผีมันเข้าถึงพระรัตนตรัยไหม ที่นี้การเช่นไหว้ เอ็งว่าเป็นการเช่นผีใหม่ เราจะบอกเลย โทษนะ เจ้าก็คือผี ผีก็คือเจ้า เจ้าเป็นจิตวิญญาณใหม่ ผีเป็นจิตวิญญาณใหม่ ผีคือๆ เรียกว่าเจ้า จิตวิญญาณชั่วเรียกว่าผี เข้าเจ้าเข้าทรงก็เข้าผีทั้งนั้น ละ จริงใหม่!

แต่ที่นี้ถ้าพูดอย่างนี้ไป มันก็นะ ความเชื่อเราไม่พูดให้กระทบกระเทือนกัน แต่จะพูดกัน โดยข้อเท็จจริงใช่ไหม แล้วใครจะเคารพบูชาของเขา เราต้องคิดอย่างนี้ ความเชื่อมันเป็น ประเพณีวัฒนธรรม เป็นจารีตประเพณี เราไม่ดูถูกดูแคลนจารีตประเพณีของใคร ด้วยความเคารพบูชาของเขาเราก็สาธุ จริงใหม่ เขาเป็นคนดี เขาอยากทำความดีของเขา เขามีความกตัญญูกตเวที เขาระลึกถึงญาติตระกูลของเขา มันก็เป็นความดีงามของเขาใช่ไหม แต่ของเรา เราก็คิดถึงญาติตระกูลของเราใช่ไหม แต่เราพยายามทำอุทิศส่วนกุศลของเราด้วย พระพุทธศาสนาใช่ไหม

คณะโยม : เข้าใจแล้วค่ะ

หลวงพ่ : เออ! ไม่ดูถูกดูแคลนใครทั้งสิ้น มันอยู่ที่สมอง อยู่ที่ความเชื่อ

คณะโยม : แล้วภพภูมิที่เราอุทิศส่วนบุญกุศลไปให้ได้ละครับ เช่นพ่อเราที่เสียชีวิตแล้ว

หลวงพ่ : ได้หมด คำว่าได้หมดต้องคุณนี่ก่อน ‘ได้หมด’ เห็นไหม พระเจ้าตากบอกเลย คิดถึงพ่อ พ่ออยู่กับเจ้า ถ้าเราคิดถึงพ่อ เราทำบุญให้พ่อ ถ้าพ่อสมควรรับได้ก็รับได้ แต่ถ้าพ่อ อยู่ที่สูงกว่านะ เราถึงพูดบ่อยเลยนะ ถ้าเขาไปเป็นเทวดาอินทร์พรหมนะ อาหารของเขาจะเป็นทิพย์หมดเลย แล้วเอ็งไปเอาโศกให้เขากิน อ้าว ก็โศกก็กินไม่ได้ กูจะกินทิพย์ แล้วเขาจะเอาโศกใหม่ เขาเอาทิพย์ดีกว่าใช่ไหม

แต่เราด้วยน้ำใจ อ้าว ก็ที่นี้ไค้กเขาถือว่าเป็นของมีคุณค่า ก็ถวายไค้กแล้วกัน เราก็ทำบุญของเราไป เราบอกว่าการอุทิศส่วนกุศลเราอุทิศเท่าไรเราได้ทำนั้นไป จะถึงหรือไม่ถึง เพราะอุทิศมันมี ๒ อย่าง อุทิศให้ผู้รับ แต่เราทำเองด้วย ถ้าเราบอกว่าอุทิศไม่ได้แบบนี้ เราอุทิศเราเปิดมากที่สุด อุทิศได้ คนเป็นก็ไค้ คนตายไค้ก็ไค้ เพราะอะไรรู้ไหม มันเหมือนกับเราคิดแต่ความดี เราแผ่เมตตา เราเอาความดีให้ผู้อื่น อย่างเช่นเรามองหน้ากัน ถ้าจิตใจเป็นเมตตา จิตใจเป็นเพื่อนกันนะ มองแล้วมันอบอุ่น แต่ถ้าตาเขียวๆ นี่เม่งจะล่อๆ แฉๆ จะล่อๆ อย่างเดียว มันไม่สุขไม่อุ่นใจเลย

การอุทิศส่วนกุศล เราคิดแต่ความดีถึงกัน มันของดีทั้งนั้นนะ อันนี้ในพระไตรปิฎก พูดอย่างนั้นจริงๆ ถ้าพระพุทธรูปเจ้าพุทธรูปอะไรต้องชัดเจน ปรัชญ์ศิวีเปรต เปรตที่ได้รับส่วนบุญอย่างนี้ได้ ถ้าเขาจับไม่ได้ก็เพราะว่าอย่างเช่น ถ้าดำเกินไป ประสาเราว่า เขาอยู่ในข้อจำกัด คือในกรงขังออกมาไม่ได้ มันคนละมิติไป อันนั้นก็ไม่ได้ แต่อย่างเทวดาที่สูงกว่า ประสาเรา โอ๊ยโฮ ของทิพย์มันดีกว่าเราเยอะ โอ๊ยเช่นอย่างนี้ โอ๊ย ญไม่เอาหรอก

คณะโยม : ของที่เราทำบุญไม่ไปแปลงสภาพหรือครบพออุทิศให้เขา เพราะอย่างนี้มันเป็นทิพย์

หลวงพ่ : เป็นทิพย์ในใจมึงนี่ เป็นทิพย์ คือ แปลสภาพที่เจตนาของตัวเอง บุญต่างหาก แปลสภาพ ของไม่แปลสภาพ คำว่าของ นี่ใจหลวงตาบอกประจำ เวลาของที่เราทำไปแล้ว มันก็อยู่ที่นี้ ใจของคนต่างหาก ศาลาโรงธรรมต่างๆ มันไม่ไปสวรรค์หรอก ใจของคนทำต่างหากที่ไปสวรรค์ ไอนี้มันเป็นเครื่องแสดงออกของการกระทำใจ

มันแปรที่เจตนาเรา อย่างเช่น ตะกี้ที่เอ็งทำบุญมา แล้วเอ็งคิดถึงแม่เอ็งสิ โทระจิตใจ แม่เอ็งรับรู้มีจิตใหม่ มีความรู้สึกใหม่ มี แล้วเอ็งมีความรู้สึกใหม่ มี ไอ่ตรงนี้มันถึงกัน มันแปรที่ใจไม่ได้แปรที่ของนี่ แต่ถ้ามึงไม่มีไอิของนี่ มึงไม่สละไอนี้มา มึงจะคิดอะไร บอกแม่เอาบุญนะ แล้วบุญอะไร บุญหนูก็ไม่รู้ แม่เอาบุญไปนะ แต่บุญอะไรหนูก็ไม่รู้ เขาบอกว่าบุญก็บุญ มันไม่มีเหตุไง แต่ถ้าสละนะ แม่หนูทำแล้วนะ หนูทำบุญกับพระไปแล้วเห็นไหม บุญอันนี้แม่เอาไปเลยนะ มันแปลที่นี้ จิตถึงจิตเว่ย

คณะโยม : ใจอย่างเดียว

หลวงพ่ : ใจอย่างเดียว

คณะโยม : นั่งภาวนาทุกวันแล้วเราแผ่เมตตา

หลวงพ่ : ดีกว่าเพื่อน

คณะโยม : ช่วยเรื่องเจ้ากรรมนายเวรเราได้มากไหม

หลวงพ่ : มากที่สุด

คณะโยม : แผ่เมตตานั้นก็คือ สัพเพ ธรรมดาหรือคะ

หลวงพ่ : สัพเพคือตัวหนังสือ แผ่เมตตาคือคิดดี แต่ที่นี้เราคิดไม่เป็นใช่ไหม พอคิดเรื่องอะไรไม่เป็นเราก็ต้อง สัพเพ สัตตา จริงๆ แล้วสัพเพสัตตามังยังไม่รู้ว่าเป็นอะไรเลยนะ

คณะโยม : แต่ถ้าเป็นคำพูดก็ดีกว่า

หลวงพ่ : (หัวเราะ) พระกรรมฐานเขาทำตรงนี้ คิดเลย “อุทิสะ” เจาะจง แม่ชื่อ นาง ก ข ค ง คิดชื่อนี้ๆ นี่สัมภเวสีเราเป็นส่อเสียต่ด้วยกันทั้งหมดเลย เวลาเขาเอาโศกมาตั้งแล้วอุทิสทำบุญนี้ละ ใครวังหีบโศกกระป๋องนี้ได้ก่อน คนนั้นได้ แต่ถ้าบอกไว้เลย อุทิสให้กับ นาย ก นาย ข นาย ง อันนี้ให้นาย ก เราเป็นส่อเสียต่ด้วยกันเลย กูชื่อ ก เอ็งอด กูเอาคนเดียว

อุทิสเจาะจงให้คนนั้นๆ อุทิสให้พ่อแม่ปู่ย่าตายายของเรา แล้วอันนี้พอวางบิณฑบาต หีบไปแล้วมันก็มีอันใหม่วางอยู่ ถ้าเราหีบของเราไปแล้วใช่ไหม อุทิสให้พ่อแม่ปู่ย่าตายายก็ได้ทุกคนเลย สุดท้ายแล้วก็อุทิสให้กับสรรพสัตว์ อุทิสให้กับเจ้ากรรมนายเวร เพราะว่าโศกนี้มีกระป๋องเดียว แต่ถ้าเป็นทิพย์นะ เป็นความรู้สึกเอ็งนะ มันจะเป็น โศก โศก โศก โศก ก็ว่ามันเป็นนามธรรมไป

ครูบาอาจารย์ท่านบอกเลย เวลาอุทิศส่วนกุศลเหมือนเทียนเล่มหนึ่ง ถ้าเราไปต่อให้เทียนเล่มนี้ เทียนเราก็ยังอยู่จริงไหม คือโถ้ก็อยู่ยังอยู่ ภาให้โถ้ก็มึง โถ้ก็อยู่ยังอยู่ เพราะมันเป็นนามธรรม ฉะนั้นมันถึงอุทิศได้ตลอด แต่ที่นี้คนมันบอกว่า เฮียอุทิศไปก็หมดแล้ว โถ้ก็มีกระป๋องเดียว แล้วคนอื่นจะเอาอะไรล่ะ

คณะโยม : มันไม่ใช่สิ่งของ

หลวงพ่ : ใช่! ถ้าเราเจาะจง เราเคยเห็นนะ บางทีพอพ่อแม่ไม่รู้ ก็แบบว่าอุทิศส่วนกุศลไป พอถึงก็มาเข้าฝันเลย แม่หนูเอาไม่ทัน แล้วเขาก็มาถามไฉน เราก็ต้องเจาะจง ถ้าเจาะจงนะคนนั้นได้สิทธิ์ก่อน แล้วก็ต่อๆ ไป

คณะโยม : อย่างนี้หนูก็บอกว่าแค่ญาติ ญาติทั้งหลาย อย่างนี้เราก็ยังไม่ได้เจาะเจาะจงคือเร็ว แต่ถ้าบอกชื่อหมดมันก็... อูย

หลวงพ่ : ถ้าเรารู้ก็พูดได้ใช่ไหม เอาพ่อแม่ปู่ย่าตายายใช่ไหม แล้วก็คนอื่นๆ ต่อๆ ไปมันก็จะได้อย่างนั้น ทีนี้สัตเพศตดา นี้เขาเขียนไว้ให้เราท่องไง สัตเพศตดาก็คือสัตว์ทั้งหลายนั้นแหละ แล้วก็อุปัชฌาย์อาจารย์เห็นไหม เขาก็ไล่มาทีละคนนี่ก็เจาะจงเหมือนกัน ทีนี้เพราะว่าธรรมดาถ้าไม่อธิบายอย่างเรานี่พวกเราที่ไม่เข้าใจ พอไม่เข้าใจปั๊บ โอ้โฮ เรื่องมากอีกแล้ว โอ้ พวกเราก็ชอบว่า อะไรก็เรื่องมาก อยากสบายใจ

คณะโยม : คำว่าใบไม้กำมือเดียว หมายความว่าอะไร

หลวงพ่ : หมายความว่า ที่พระพุทธเจ้าสอนในพระไตรปิฎกก็คือ ใบไม้กำมือเดียวเอง แต่สัจจะธรรมความจริงเหมือนใบไม้ในป่า คือความรู้ของพระพุทธเจ้ายังไปอีกมหาศาลเลย แต่ที่สอนมันเป็นหลักหลายๆ ใจ ก็อย่างที่ว่าให้อุทิศส่วนกุศล ก็บอกไว้แค่นี้ แต่ความจริงแล้วมันจะมีปลีกย่อยออกไป ไม่ได้อธิบายใจ กำไม้ในมือคือหลัก ที่พระพุทธเจ้าพูดคือ เหมือนกฎหมาย เขียนโดยมาตราตรงตัวเลย แต่พอถึงเวลากฎหมายถูก กฎหมายอะไรยังอีกมหาศาลเลย

ฉะนั้นครูบาอาจารย์เราที่ปฏิบัติไปแล้ว ท่านจะมีความรู้ความเห็นของท่านแตกแขนงออกไป แต่แตกออกไปขนาดไหนก็แล้วแต่นะ เวลาพูดแล้วจะไม่เคลื่อนจากหลักนี้หรือกบิไม้ในกำมือ กบิไม้ในป่า คือความจริงที่พระพุทธเจ้าสอน แต่ความจริงที่มันมากกว่านี้ยังมีอยู่ แต่ถ้าพูดออกไปมากเกินไป กลัวพวกเราจะฟันเพื่อนแล้วจำไม่ได้ไง เยอะกว่านั้นอีก

คณะโยม : เอาแค่กำมือเดียวก็ยังปวดหัว

หลวงพ่ : นั้น

คณะโยม : ผมขอถามอาจารย์เรื่องภวานาบ้างครับ อาจารย์ครับ ภวานานี้ถ้าหลับเมื่อก่อนนี่ไม่เป็นครับ

หลวงพ่ : เดียวๆ ถ้ากลับไปนะ เราจะพูดไว้ก่อน ถ้ากลับไปลองไปดูในเว็บไซต์ เรื่องปัญหาพื้นฐาน แก้วรงค์ก็เยอะเมื่อสองสามวันมานี้ เพราะเขาถามมาหลายปัญหา ปัญหาคือ นั่งแล้วตัวสั่น นั่งแล้วมันวูบลง แล้วเราก็ตอบไป พวกนี้ปัญหาพื้นฐาน แล้วที่ว่าเมื่อก่อนไม่เป็นแต่เดี๋ยวนี้ทำไมมันเป็น จิตของเราเนี่ยมันเหมือนนักมวย นักมวยเวลาเราฟิตดีนะ ต่อยดีมากมาย เวลาเมื่อตกนะ ตกน่าดูเลย

คณะโยม : มันหลับเลยนะครับอาจารย์ แล้วหลับบางที่เป็นชั่วโมงครับ หลับไปเลย คือความรู้สึกมันไม่มี รู้ว่าตัวเองหลับแน่นอน

หลวงพ่ : ไซ้ ไอ้นี้ลงแก้วรงค์แล้ว อันนี้ไม่ใช่หลับ ถ้าลงแก้วรงค์นี้แก่ง่ายกว่าหลับ หลับนี้แก่ง่ายๆ นะ หลับไซ้ใหม่ ตื่นก็หาย แต่ลงแก้วรงค์นี้มันไม่รู้ตัว

คณะโยม : แล้วคำว่า บิไม้ คนธรรมดาควรจะรู้ขนาดไหน

หลวงพ่ : คนธรรมดาณะ แก่ศีล ๕ แก่ทำความดีไปเรื่อยๆ นี่แหละ เอาแค่เรารู้นี่แหละ ถ้าเราจะบอกว่าอันไหนเป็นบิไม้ อันไหนไม่เป็นบิไม้นะ เราปวดหัวตายเลย เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะมันเป็นพุทธวิสัย อจินไตย ๔ ไม่ควรคิดเลยเรื่องความรู้ของพระพุทธเจ้า เป็น

อินโดย คำว่าอินโดย คือคาดหมาย คาดคะเนไม่ได้เลย คือมันมหาศาลที่เราคาดไม่ได้ มีอยู่ ๔ อย่าง แล้วพระพุทธเจ้าบอกไม่ต้องไปคาดหมายนะ ถ้าคาดหมายนะ มึงหัวแตก

๑. พุทธวิสัย คือความรู้ของพระพุทธเจ้า ที่ว่ากำไ้มือหรือใบไม้ในป่านี้แหละ คือพุทธวิสัย

๒. กรรม ที่เราคุยเรื่องกรรมๆ นี้ละ เรื่องกรรมนี่นะ ถ้าพูดให้ตายตัวนะมันไม่จบ เพราะอะไรรู้ใหม่ พระพุทธเจ้าบอกว่าอดีตชาติมันไม่มีต้น ไม่มีปลายเลยละ แล้วเอ็งจะพูดถึงชาติไหนวะ พระอรหันต์บางคนย้อนได้แสนชาติ บางคนย้อนได้ ๕ ชาติ ๑๐ ชาติ

ในธรรมบทเห็นไหม แม่ชีกับพระ พระก็ไปอยู่กับแม่ชี แล้วแม่ชีเขาดูแล ปฏิบัติบิ๊บบันปันเป็นพระอรหันต์เลย คิดถึงคุณเขานะ ระลึกถึงคุณเขามากก็อยากจะรู้ว่าชาติที่แล้วเป็นอะไรกัน พอย้อนไปในอดีตชาตินะ โคนแม่ชีนั่นฆ่า เสียใจมากนะ ๕๕ ชาติ ทีนี้แม่ชีเขาไม่รู้ไม่ใช่แม่ชี เป็นภิกษุณี ภิกษุณีเขาไม่รู้ เขาบอกว่าให้กำหนดดูชาติที่ ๑๐๐ ที พอกลับไปดูชาติที่ ๑๐๐ นะ พระองค์นั่นฆ่าแม่ชีของกัน มันผลัดกันมาในอดีตชาติ นี้ ๑๐๐ ชาติเห็นไหม พอถึง ๕๕ ชาติ ก็นึกว่าจบไง แม่ชีบอกขออีกชาติเดียว รออีกชาติเดียว แลอีกชาติเดียวนี่เรื่องพลิกเลย นี่เห็นไหมมันเรื่องกรรม เรื่องกรรมนี่เป็นอินโดย

เรื่องฉาน เรื่องว่างๆ นะ ฉานก็เป็นอินโดย แล้วก็เรื่องโลก ๔ เรื่องนี้มันละเอียดอ่อนมากจนเราจินตนาการไม่ได้หรอก ฉะนั้นย้อนกลับมาที่คำว่า ใบไม้ในมือ ใบไม้ในป่า มันเป็นเรื่องอินโดย มันเป็นเรื่องความสามารถของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่า กำไ้มือในมือ นี่เป็นอินโดย ก็ปัญญาของพระพุทธเจ้าใช่ไหม ไอ้พวกเราขนาดใบไม้ในมือ พระไตรปิฎกแม่งยังเถียงกันปากเปียกปากแฉะ ไอ้ในกำมือนี่ยังเถียงกันตายห่าเลย แล้วจะเอาในป่ามาอีกหรือ แม่งฉิบหาย โลกแตก แล้วเราจะไปรู้ได้ยังไง ขนาด ๕ ประโยคเขายังเถียงกันอยู่นั่น

ฉะนั้นอันนี้ะประสาเรานะ คำนี้มันเป็นคำพูดของครูบาอาจารย์ของเรา บางทีเพื่อขยายความ เวลาท่านขยายความเรื่องอะไรที่ลึกลับมหัศจรรย์ ท่านจะพูดมา แบบว่าให้เราฟังกันไว้บ้างไง แต่ไอ้คนที่ไม่รู้ มันก็พยายามจะเอาไอ้โน้ไปอ้างอิง อ้างในมุขกลับว่าใบไม้ในป่า

คือสิ่งที่เขาพูดแบบฉ้อฉล เขาก็บอกว่าอันนี้เป็นธรรมะ ธรรมะที่ไม่อยู่ในไบไม้นักมานี่ไง คือกำไม้นมือหรือไบไม้นักมานี่ มีคนอ้างเป็น ๒ แนวทาง แนวทางหนึ่งคนรู้จริงเขาอ้าง เพื่อให้มันมีความน่าเชื่อถือ ไอ้พวกสืบทอดมรดกมันก็อ้างว่า ไบไม้นักมานี่คือ นอกจากกฎ ทฤษฎีไฉน มันเป็นคาบสองคม คมหนึ่งถ้าคนชั่วอ้างนะ มันอ้างเพื่อฉ้อฉล เล่ห์กล แต่ถ้าครูบา อาจารย์เราอ้าง อ้างเพื่อความมั่นคง เพราะท่านรู้เห็นแล้วพยายามอ้างให้เรามั่นคงกันไง จบ ไหม ไอ้ถ้าอย่างนี้มันไม่ใช่หลัก มันตลกวังค์

คณะโยม : ถ้าเมื่อก่อนนี่นะครับอาจารย์ บางครั้งเวลาเรานั่งสมาธิ ประสบการณ์ที่เรา นั่ง มา เราทราบว่ามันอยู่ที่ไหน ถ้าจิตมันรวม มันก็จะอิม แต่ว่าตัวรู้นี้มันอยู่ คือรู้สึกตัว ตลอด แต่ก็มีความรู้สึกว่ามันสบาย แต่ว่าตอนหลังๆ พอ นั่งสมาธิไป พอจิตมันเริ่ม ปึบๆ มัน หลับเลย

หลวงพ่ : มันเป็นอย่างนี้แล้ว เวลาจิตมันเจริญแล้วเสื่อม ดีแล้วไม่ดี มันเป็นของคู่กันมา ตลอด ทีนี้เพียงแต่ว่าเรารักษาได้ขนาดไหน แล้วถึงจุดหนึ่งแล้ว คนเราจะมีประสบการณ์ อย่างนี้ คือดีหรือไม่ดี ถ้าดีมันไม่ค่อยจำหรอก ไม่ดีนี่มันจำมาก พอมันเสื่อมหรือมันตลกวังค์ อย่างนี้ แผ่นเสียดกร่องมันเป็นอย่างนี้ พอมันลงแล้วมันจะสะสมไปเรื่อยๆ ทีแรกก็ลง ๕ นาที ๑๐ นาที ไอ้เรื่องวังกั้นนี้ ต่อไปเป็นชั่วโมง แล้วต่อไปเป็นหลายๆ ชั่วโมงเลยนะ แล้วถ้า เราไม่รู้เรานึกว่านี่เป็นสมาธิ นี่เป็นความดี เราเคยเป็น

คณะโยม : อันนี้ผมทราบเพราะว่ามันไม่รู้รู้สึกตัว

หลวงพ่ : ถ้าอย่างนั้นปั๊บเราก็ต้องแก้ อย่างเราแก้ที่เราผ่อนอาหาร หรือว่าเราใช้ตรีภพใน ธรรม มันต้องแก้ให้ได้ พุทโธๆ ไปเถอะ เราตั้งใจเลยนะ พุทโธโดยไม่เอาสมาธิ พุท โธๆๆๆ ไม่เอาสมาธิ แล้วถ้ามันลง ต้องต่อหน้า ต้องเห็นกันชัดๆ

คณะโยม : ก็ตอนหลังๆ ผมนั่งแทบทุกวัน แล้วมันก็จะเจออย่างนี้แทบทุกวัน

หลวงพ่ : เดี๋ยวจงกรม!

คณะโยม : หลังๆ ก็เลยนั่ง แต่ว่าไม่ยอมให้มันลงไปรวมแล้ว เพราะรวมแล้วเดี๋ยวมันไป
อีกแล้ว แล้วไปไม่รู้ตัว แล้วไปเลย

หลวงพ่ : ไซ้ แล้วไม่ให้มันรวมด้วย แล้วพุทโธซัดๆ ด้วย ถ้ามันจะเป็นจริงๆ นะ พุท
โธๆ อย่างนี้มันลงต่อหน้าเลย เวลาเป็นสมาธิ สมาธิต่อหน้าซัดๆ นี้อย่างนี้จริงเว้ย ถ้ามันว่าง
อย่างนี้สิ มันลงสมาธิอย่างนี้ที่เราารู้สิ ไม่ใช่ว่าพุทโธซัดๆ แวบไปเลย ต้องแก้

คณะโยม : บางทีก็พยายามเอาความรู้สึกไปตั้งไว้บนหัว ลง เดียวก็ไปอีก

หลวงพ่ : ค่อยๆ แก้ เพราะการแก้มันต้องมีอุปายาง เราต้องแก้ตัวเราเอง เหมือนนิสสัยใจ
คอ เราต้องฝึกเราเอง อะไรก็ต้องฝึก

คณะโยม : ก็คนที่บ้านบอก เอ๊ะ ทำไมเดี๋ยวนี้นั่งสมาธินาน ก็บอกเขาตรงๆ ครับ มัน
หลับ แล้วมันหลับไปเลยจริงๆ ด้วย หลับไม่รู้สึกเลยแล้วนานมากด้วย หลังตรงเป๊ะ

(เทปสิ้นสุดเพียงเท่านี้)